

Spis treści

IV *Informacje*

INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Trybunał Obrachunkowy

2016/C 473/01	Podsumowanie wyników kontroli wspólnych przedsięwzięć Unii Europejskiej przeprowadzonych przez Trybunał za 2015 r.	1
2016/C 473/02	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	7
2016/C 473/03	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	15
2016/C 473/04	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	24
2016/C 473/05	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	33
2016/C 473/06	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	47
2016/C 473/07	Sprawozdanie dotyczące rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	57
2016/C 473/08	Sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia w celu Opracowania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Lotniczym Nowej Generacji za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia	66

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

**Podsumowanie wyników kontroli wspólnych przedsięwzięć Unii Europejskiej przeprowadzonych
przez Trybunał za 2015 r.**

(2016/C 473/01)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WSTĘP	1–7	2
INFORMACJE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH TRYBUNAŁ SFORMUŁOWAŁ OPINIE	8–9	2
WYNIKI KONTROLI	10–22	3
Opinie na temat wiarygodności rozliczeń	10	3
Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	11–12	3
Objaśnienie uzupełniające w odniesieniu do wkładu UE w koszty projektu ITER	13	3
Uwagi ujęte w sprawozdaniach z kontroli sporządzonych przez Trybunał	14–20	3
Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami	21–22	4
WNIOSKI	23–25	4
ZAŁĄCZNIK I – Działalność, budżet i personel wspólnych przedsięwzięć		5
ZAŁĄCZNIK II – Uwagi sformułowane przez Trybunał w 2015 r.		6

WSTĘP

1. Zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Trybunał skontrolował roczne sprawozdania finansowe za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r. oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tych sprawozdań siedmiu wspólnych przedsięwzięć Unii Europejskiej:

- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F4E),
- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Bioprzemysłu (BBI),
- Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste niebo” – na rzecz realizacji czystych technologii transportu lotniczego,
- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (IMI),
- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych (FCH),
- Wspólne Przedsięwzięcie w celu Opracowania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Lotniczym Nowej Generacji (SESAR),
- Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” (ECSEL).

2. Niniejsze podsumowanie stanowi przegląd rezultatów tych kontroli. Ma ono na celu ułatwienie analizy i porównania sprawozdań z kontroli przeprowadzonych przez Trybunał dotyczących sprawozdań finansowych każdego ze wspólnych przedsięwzięć za 2015 r. Kompletne opinie i uwagi Trybunału, wraz z odpowiedziami wspólnych przedsięwzięć, zawarto w opublikowanych sprawozdaniach z kontroli. Niniejsze podsumowanie nie jest sprawozdaniem z kontroli ani opinią.

3. Oprócz Unii Europejskiej (UE), reprezentowanej przez Komisję, członkami wspólnych przedsięwzięć mogą być różni partnerzy publiczni i prywatni, którzy wnoszą wkłady finansowe na rzecz działań realizowanych przez wspólne przedsięwzięcia. Wspólne przedsięwzięcia są oparte albo na modelu dwustronnym, gdy ich członkami są Komisja Europejska i partnerzy z danej branży, albo na modelu trójstronnym, gdy ich członkami są ponadto państwa członkowskie. Wspólne przedsięwzięcia odgrywają ważną rolę w realizacji konkretnych aspektów polityki badawczej UE.

4. Wspólne przedsięwzięcia finansowane są ze środków budżetu badawczego UE za pośrednictwem siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR) i programu „Horyzont 2020”⁽¹⁾. Inni partnerzy wnoszą wkłady pieniężne i niepieniężne na rzecz działań wspólnych przedsięwzięć.

5. Łączny budżet wspólnych przedsięwzięć na 2015 r. wyniósł 1,3 mld euro (w 2014 r. – 1,1 mld euro), czyli prawie 1 % ogólnego budżetu UE na 2015 r. (w 2014 r. – 1,6 %).

6. Na koniec 2015 r. we wspólnych przedsięwzięciach zatrudnionych było 455 urzędników mianowanych i pracowników zatrudnionych na czas określony (w 2014 r. – 432).

7. Informacje na temat działań, budżetu i liczby pracowników zatrudnianych we wspólnych przedsięwzięciach zawarto w załączniku I.

INFORMACJE, NA PODSTAWIE KTÓRYCH TRYBUNAŁ SFORMUŁOWAŁ OPINIE

8. W zakresie kontroli wiarygodności rozliczeń rok 2015 był drugim rokiem, w którym roczne sprawozdania finansowe dwóch wspólnych przedsięwzięć (F4E i SESAR) zostały zbadane przez niezależnego audytora zewnętrznego (firmę audytorską) zgodnie z art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽²⁾ oraz art. 107 ust. 1 nowego ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego agencji i innych organów⁽³⁾. Zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli Trybunał zweryfikował pracę firm audytorskich i uzyskał wystarczającą pewność co do tego, że może wykorzystać ją jako podstawę do wydania opinii pokontrolnych dotyczących wiarygodności rozliczeń wspólnych przedsięwzięć. Jeżeli chodzi o pozostałe wspólne przedsięwzięcia, Trybunał przeprowadził kontrole ich rocznych sprawozdań finansowych we własnym zakresie.

9. Podobnie jak w latach poprzednich Trybunał skontrolował legalność i prawidłowość transakcji znajdujących się w jego gestii. Podejście kontrolne Trybunału obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie wspólnego przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez wspólne przedsięwzięcie u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

⁽¹⁾ Wspólne Przedsięwzięcie SESAR otrzymuje także finansowanie z programu na rzecz transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽³⁾ Art. 107 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

WYNIKI KONTROLI

Opinie na temat wiarygodności rozliczeń

10. Ostateczne sprawozdania finansowe wszystkich wspólnych przedsięwzięć przedstawiają rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach ich sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami odpowiednich regulaminów finansowych oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

11. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznych sprawozdań finansowych za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach w przypadku sześciu wspólnych przedsięwzięć (F4E, BBI, „Czyste niebo”, IMI, FCH i SESAR).

12. Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL. Istniejące mechanizmy dotyczące realizacji kontroli *ex post* we Wspólnym Przedsięwzięciu ECSEL nie pozwalają Wspólnemu Przedsięwzięciu na obliczenie jednego wiarygodnego ważonego poziomu błędów ani poziomu błędów resztowego. W efekcie Trybunał nie był w stanie stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń w ramach projektów z 7PR zarządzanych przez Wspólne Przedsięwzięcie.

Objaśnienie uzupełniające w odniesieniu do wkładu UE w koszty projektu ITER

13. Poświadczenie wiarygodności wydane przez Trybunał w odniesieniu do Wspólnego Przedsięwzięcia F4E obejmuje objaśnienie uzupełniające⁽⁴⁾ dotyczące wkładu UE w koszty projektu ITER. W 2010 r. Rada zatwierdziła 6,6 mld euro jako oczekiwaną całkowitą kwotę wkładu UE w etap budowy projektu ITER. Ze względu na stopień złożoności działań prowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie w związku z projektem ITER istnieje poważne zagrożenie, że kwota wkładu UE wzrośnie, głównie z powodu zmian dotyczących zakresu projektu i opóźnień w jego realizacji. W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie F4E rozpoczęło realizację szeroko zakrojonych działań mających na celu obliczenie szacowanego kosztu końcowego (EAC) wkładu UE na rzecz etapu budowy projektu. W rezultacie stwierdzono, że oczekiwany wzrost kosztu wyniesie ok. 2,375 mld euro. Wspólne Przedsięwzięcie F4E nie zaktualizowało jeszcze wyceny swojego wkładu w projekt ITER po etapie budowy. Na posiedzeniu w dniach 15–16 czerwca 2016 r. Rada ITER przyjęła zintegrowany zaktualizowany harmonogram projektu ITER, w którym wskazano grudzień 2025 r. jako datę osiągnięcia strategicznych celów pośrednich etapu budowy projektu („First Plasma”).

Uwagi ujęte w sprawozdaniach z kontroli sporządzonych przez Trybunał

14. Nie podważając wyrażonych przez siebie opinii, Trybunał sformułował 61 uwag (w 2014 r. – 55) dotyczących wszystkich wspólnych przedsięwzięć, aby zwrócić uwagę na istotne kwestie i wskazać możliwości poprawy. Zestawienie sformułowanych uwag przedstawiono w załączniku II. Poniżej podsumowano najczęściej pojawiające się uwagi.

15. W trzech przypadkach (BBI, FCH, ECSEL) członkowie wspólnych przedsięwzięć inni niż UE nie przedstawili wymaganych sprawozdań dotyczących **wartości wkładów niepieniężnych** związanych z ich uczestnictwem w projektach realizowanych w ramach programu „Horyzont 2020”. W tych przypadkach kwota wkładów niepieniężnych za 2015 r. zaksięgowanych przez wspólne przedsięwzięcie opiera się zatem na wartościach szacunkowych.

16. **Poziom szczegółowości informacji zawartych w sprawozdaniach z wykonania budżetu** różni się w zależności od wspólnego przedsięwzięcia, co wskazuje na potrzebę wydania przez Komisję jasnych wytycznych dotyczących przekazywania informacji przez wspólne przedsięwzięcia w sprawozdaniach rocznych dotyczących zarządzania budżetem i finansami.

17. W czterech przypadkach („Czyste niebo”, IMI, FCH, SESAR) w związku z opóźnieniami w podpisywaniu umów o dotacje **poziom wykorzystania środków na zobowiązania/płatności w 2015 r.** był niższy niż oczekiwano. W czterech przypadkach (BBI, FCH, SESAR, ECSEL) większa część **zobowiązań za 2015 r. została zaciągnięta na poziomie globalnym**, co odzwierciedla fakt, że indywidualne postępowania o udzielenie dotacji nie zostały ukończone w trakcie roku.

18. Trybunał sporządza sprawozdania dotyczące **wykonania budżetu wieloletniego wspólnych przedsięwzięć w ramach programów 7PR, TEN-T i „Horyzont 2020”**. Bardziej szczegółowe informacje na temat wieloletniego wykonania zobowiązań i płatności zawarto w rocznych sprawozdaniach z działalności wspólnych przedsięwzięć.

⁽⁴⁾ Objasnienie uzupełniające wykorzystywane jest do zwrócenia uwagi na kwestię, która nie została w istotny sposób zniekształcona w sprawozdaniu finansowym, ale ma zasadnicze znaczenie dla zrozumienia tego sprawozdania przez odbiorcę.

19. Wspólne przedsięwzięcia ustanowiły **procedury kontroli ex ante** oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz przeprowadzają **kontrole ex post beneficjentów dotacji**. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE. Kontrole ex post pozwoliły wspólnym przedsięwzięciom (poza F4E i ECSEL) na ustalenie poziomów błędów resztowego, które we wszystkich przypadkach sytuują się poniżej 2 %.

20. Jeżeli chodzi o **Wspólne Przedsięwzięcie F4E**, dokonano znacznych postępów w zakresie kwestii związanych z kosztami i harmonogramem projektu ITER, chociaż w 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie nadal pracowało nad **systemami monitorowania i kontroli**. W 2015 r. wzrosła **konkurencyjność postępowań o udzielenie zamówienia na składniki operacyjne** Wspólnego Przedsięwzięcia F4E (w przypadku 55 % ofert zastosowano procedurę otwartą; w 2014 r. było to 42 %), lecz niezbędne jest podjęcie dalszych działań w celu zwiększenia konkurencyjności postępowań.

Działania podjęte w związku z zeszlórocznymi uwagami

21. W większości przypadków, w odniesieniu do **monitorowania i sprawozdawczości dotyczących wyników badań prowadzonych w ramach projektów**, wspólne przedsięwzięcia ujęły szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w rocznych sprawozdaniach z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych), zgodnie z wymogami programu „Horyzont 2020”.

22. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat **konfliktu interesów**, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który wspólne przedsięwzięcia powinny wprowadzić do swoich procedur.

WNIOSKI

23. Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. w odniesieniu do wszystkich wspólnych przedsięwzięć.

24. Trybunał wydał opinię bez zastrzeżeń na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 w odniesieniu do sześciu z siedmiu wspólnych przedsięwzięć. Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL.

25. Wspólne przedsięwzięcia ulepszyły swoje procedury, podejmując działania naprawcze w odpowiedzi na uwagi zgłoszone przez Trybunał w latach poprzednich. Niemniej jednak nadal istnieją pewne kwestie, którymi wspólne przedsięwzięcia powinny się zająć w celu wprowadzenia dalszych ulepszeń.

ZAŁĄCZNIK I

Działalność, budżet i personel wspólnych przedsięwzięć

WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE	Macierzysta DG	Obszar polityki	Główne działania	Budżet		Zatrudnienie	
				2014 (w mln EUR)	2015 (w mln EUR)	Plan zatrudnienia na 2014 r.	Plan zatrudnienia na 2015 r.
BBI	DG RTD	Badania	Badania i rozwój bioproduktów i biopaliw	nie dotyczy	21,1	nie dotyczy	10
„Czyste niebo”	DG RTD	Badania	badania i rozwój technologii lotniczych	153,6	245,9	37	42
ECSEL (od 27 czerwca 2014 r.)	DG ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii	Badania	Badania naukowe i innowacje dotyczące podzespołów i układów elektronicznych	nie dotyczy	107,7	28	31
F4E – Realizacja Projektu ITER i Rozwój Energii Termojądrowej	DG ds. Energii	Badania	Badania i rozwój dotyczące energii termojądrowej	567,6	526,1	262	262
FCH – Technologie ogniw paliwowych i wodorowe	DG RTD	Badania	Badania i rozwój dotyczące technologii ogniw paliwowych i wodorowych	97,5	95,1	26	24
IMI – Wspólna Inicjatywa Technologiczna w zakresie Leków Innowacyjnych	DG RTD	Badania	Badania farmaceutyczne i rozwój	170,8	195,4	37	44
SESAR	DG ds. Mobilności i Transportu	Badania	Badania i rozwój dotyczące systemu zarządzania ruchem lotniczym	121,9	140,1	42	42
			Łącznie	1 111,4	1 331,4	432	455

ZAŁĄCZNIK II

Uwagi sformułowane przez Trybunał w 2015 r.

WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA	Zarządzanie budżetem i finansami				Kluczowe mechanizmy kontrolne w stosowanych przez wspólne przedsiębiorstwa systemach nadzoru i kontroli			Inne kwestie i działania podjęte w związku z poprzednimi ustaleniami								
	Prezentacja sprawozdania finansowego	Wykonanie budżetu za rok 2015	Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach 7PR i TEN-T	Wykonanie budżetu wieloletniego w ramach programu „Horizon 2020”	Systemy kontroli wewnętrznej i systemy księgowe	Zamówienia i dotacje na składniki operacyjne	Kontrola i monitorowanie na poziomie ogólnym zamówień i dotacji na składniki operacyjne	Strategia zwalczania nadużyć finansowych	Ramy prawne	Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie	Konflikt interesów	Kontrola Szlify Audytu Wewnętrznego Komisji	Roczne sprawozdanie z działalności	Polityka w zakresie praw własności intelektualnej i przemysłowej	Umowa z państwem przyjmującym	Przepisy wykonawcze do regulaminu pracowniczego
BBI	x	x		x	x			x		x						
„Czyste niebo”	x	x	x	x	x		x			x	x					
ECSEL	x	x	x	x	x		x			x						
F4E	x	x			x		x	x								x
FCH	x	x		x	x					x	x					
IMI	x	x		x	x					x	x					
SESAR		x		x	x					x	x					
Ogółem	6	7	5	6	7	1	1	7	1	6	6	4	1	1	1	1
Łącznie	24				9			28								

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia**

(2016/C 473/02)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–4	8
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	5	8
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	6–13	8
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	11	9
Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	12	10
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	14–20	10
Prezentacja sprawozdania finansowego	14–16	10
Wykonanie budżetu za rok 2015	17–18	10
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia BBI w ramach programu „Horyzont 2020”	19–20	10
INNE KWESTIE	21–24	11
Główne systemy kontroli i nadzoru	21	11
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	22–24	11
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	25–26	11
Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie	25	11
Konflikt interesów	26	11
ZAŁĄCZNIK		12

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Bioprzemysłu (BBI) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2014 r. ⁽¹⁾ na okres dziesięciu lat i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 26 października 2015 r.
2. Celem Wspólnego Przedsięwzięcia BBI jest wykonanie programu działań w zakresie badań naukowych i innowacji w Europie, w ramach którego oceniona zostanie dostępność odnawialnych zasobów biologicznych, które można wykorzystać do produkcji biomateriałów, oraz, na tej podstawie, wsparcie tworzenia trwałych łańcuchów wartości w bioprzemysle ⁽²⁾. Działania te należy prowadzić poprzez współpracę między zainteresowanymi stronami na wszystkich etapach łańcucha wartości w bioprzemysle, obejmujących sektory produkcji podstawowej i przetwórstwa, marki konsumenckie, MŚP, ośrodki badawcze i technologiczne oraz uczelnie.
3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia Europejska (UE) reprezentowana przez Komisję i partnerzy branżowi reprezentowani przez Konsorcjum bioprzemysłu (BIC).
4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsięwzięcia BBI na pokrycie bieżących kosztów działalności badawczej i kosztów administracyjnych ⁽³⁾ w wysokości 975 mln euro jest wypłacany z budżetu programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) ⁽⁴⁾. Inni członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia są zobowiązani do wniesienia do Wspólnego Przedsięwzięcia środków w wysokości co najmniej 2 730 mln euro przez okres trwania Wspólnego Przedsięwzięcia ⁽⁵⁾, obejmujących wkłady pieniężne wynoszące co najmniej 182,5 mln euro, wkłady niepieniężne na rzecz działań dodatkowych ⁽⁶⁾ w wysokości co najmniej 1 755 mln euro oraz wkłady niepieniężne na rzecz działalności Wspólnego Przedsięwzięcia ⁽⁷⁾.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

5. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

6. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:
 - a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁸⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁹⁾ za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r.;
 - b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 560/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 130).

⁽²⁾ W celach informacyjnych w załączniku skrótoowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽³⁾ Koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia BBI nie mogą przekroczyć 58,5 mln euro i są pokrywane poprzez wkłady finansowe dzielone równo w ujęciu rocznym między Unię i członków innych niż Unia.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁵⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

⁽⁶⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 560/2014 działania dodatkowe obejmują wkłady niepieniężne na rzecz realizacji działań wykraczających poza plan prac i budżet Wspólnego Przedsięwzięcia, lecz przyczyniające się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej na rzecz bioprzemysłu. Zgodnie z art. 4 ust. 4 tego samego rozporządzenia koszt działań dodatkowych musi zostać poświadczony przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie jest poddawany audytowi przez Wspólne Przedsięwzięcie ani żaden organ unijny.

⁽⁷⁾ Kwota wkładów niepieniężnych na rzecz działalności Wspólnego Przedsięwzięcia jest zależna od kwot innych otrzymanych wkładów.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁹⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informacji dodatkową.

Zadania kierownictwa

7. Na mocy art. 16 i 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 110/2014⁽¹⁰⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽¹¹⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor Wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

8. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹²⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

9. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

10. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

11. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2.

⁽¹¹⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽¹²⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

12. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

13. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI**Prezentacja sprawozdania finansowego**

14. Co roku, do dnia 31 stycznia, członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu inni niż UE są zobowiązani do złożenia Radzie Zarządzającej sprawozdania dotyczącego wartości wkładów niepieniężnych wniesionych w poprzednim roku finansowym⁽¹³⁾. Na podstawie tych informacji i zgodnie z wytycznymi dla Wspólnego Przedsięwzięcia wydanymi przez Komisję Europejską wkłady niepieniężne jego członków powinny być ujmowane w sprawozdaniu finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia.

15. Do czasu sporządzania końcowego sprawozdania finansowego Wspólne Przedsięwzięcie nie otrzymało wszystkich sprawozdań od swoich członków. W rezultacie łączna zaksięgowana kwota wkładów niepieniężnych za 2015 r. opiera się na oszacowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie kosztach poniesionych przez jego członków do końca 2015 r.⁽¹⁴⁾

16. Sprawozdanie sporządzone przez Wspólne Przedsięwzięcie nie obejmuje wyniku rachunku budżetowego ani tabeli korelacji z rachunkiem dochodów i wydatków. Wynik rachunku budżetowego jest częścią publikowanego przez Wspólne Przedsięwzięcie sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami za 2015 r.⁽¹⁵⁾. Poziom szczegółowości dostarczonych w nich informacji odbiega jednak od poziomu szczegółowości zapewnionego przez większość pozostałych wspólnych przedsięwzięć, co wskazuje na potrzebę wydania przez Komisję jasnych wytycznych dotyczących sprawozdawczości budżetowej wspólnych przedsięwzięć.

Wykonanie budżetu za rok 2015

17. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 209,4 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 21,1 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 87 % i 89 %⁽¹⁶⁾.

18. Zobowiązania operacyjne za 2015 r. łącznie (180,4 mln euro) zostały zaciągnięte na poziomie globalnym i dotyczyły dwóch zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w 2015 r.; na dzień 31 grudnia 2015 r. związane z nimi postępowania były wciąż w toku.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia BBI w ramach programu „Horyzont 2020”

19. Z łącznej puli środków w kwocie 975 mln euro przeznaczonej na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE, na dzień 31 grudnia 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania operacyjne na kwotę 230 mln euro (23,6 %). Kwota ta obejmuje 17,7 mln euro płatności zaliczkowych dokonanych przez Komisję przed październikiem 2015 r., czyli zanim Wspólne Przedsięwzięcie uzyskało niezależność finansową. Wkłady pieniężne UE w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 0,8 mln euro.

20. Do 31 grudnia 2015 r. członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia nie przekazali mu żadnych sprawozdań dotyczących łącznej puli 975 mln euro⁽¹⁷⁾ przeznaczonych na wkłady pieniężne i niepieniężne na pokrycie wydatków operacyjnych. W sprawozdaniu finansowym za 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie ujęło szacunkową kwotę wkładów niepieniężnych, wynoszącą 3,5 mln euro, i wkładów pieniężnych, wynoszącą 0,3 mln euro⁽¹⁸⁾, na rzecz działań operacyjnych. Wkłady innych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 0,8 mln euro.

⁽¹³⁾ Art. 4 ust. 3 i art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

⁽¹⁴⁾ Kwota wkładów oparta na danych szacunkowych to 3,5 mln euro. Wspólne Przedsięwzięcie wykorzystało co prawda najdokładniejsze dostępne informacje do obliczenia szacowanych wkładów, jednak kwota ta nie została zatwierdzona przez niezależnych audytorów zewnętrznych (art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 560/2014) ani przez Dyrektora Wykonawczego Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽¹⁵⁾ Zob. sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami Wspólnego Przedsięwzięcia za 2015 r., s. 17.

⁽¹⁶⁾ W sprawozdaniu finansowym za 2015 r. wskaźnik wykorzystania środków na płatności, obliczany od daty, w której Wspólne Przedsięwzięcie ostatecznie rozpoczęło samodzielną działalność, wynosi tylko 2 %. Wskaźnik wykorzystania środków na płatności za cały rok budżetowy 2015 wynosi jednak 89 %. W rozdziale 3 sprawozdania Wspólnego Przedsięwzięcia BBI dotyczącego zarządzania budżetem i finansami za 2015 r. zawarto szczegółowy opis wykonania budżetu.

⁽¹⁷⁾ Wkłady niepieniężne o wartości 792,5 mln euro i pieniężne o wartości 182,5 mln euro.

⁽¹⁸⁾ Wkłady finansowe członków innych niż UE na pokrycie kosztów operacyjnych zgodnie z art. 12 ust. 3 lit. a) i ust. 4 załącznika do rozporządzenia (UE) nr 560/2014.

INNE KWESTIE**Główne systemy kontroli i nadzoru**

21. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło procedury kontroli *ex ante* na podstawie przeglądów dokumentacji finansowej i operacyjnej, a także opracowuje program kontroli *ex post*, które będą przeprowadzane w stosunku do beneficjentów dotacji, począwszy od 2017 r.⁽¹⁹⁾. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

22. Zgodnie z art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia BBI budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej, obejmujący zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i podejmowanie działań następczych.

23. W wyniku przyjęcia przez Komisję strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w marcu 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽²⁰⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań obejmuje plan działania, który ma zbyć realizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

24. We Wspólnym Przedsięwzięciu BBI wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu dostarczania wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrole *ex ante* w zakresie płatności, polityka na rzecz unikania konfliktu interesów oraz planowane kontrole *ex post* u beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽²¹⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI**Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie**

25. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽²²⁾ Wspólne Przedsięwzięcie ujęło informacje na temat szczegółowych wskaźników dotyczących wyników badań w rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽²³⁾. Przekazano jednak niewiele szczegółowych informacji za 2015 r., ponieważ pierwsze projekty realizowane przez Wspólne Przedsięwzięcie były wówczas w fazie początkowej.

Konflikt interesów

26. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽¹⁹⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia BBI za rok 2015, s. 40. Podejście kontrolne stosowane do projektów programu „Horyzont 2020” przedstawiono we wspólnej strategii kontroli *ex post* dla programu „Horyzont 2020”. Kontrole *ex post* projektów finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” rozpoczną się w 2017 r.

⁽²⁰⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnego Centrum Wsparcia ze scentralizowaną służbą audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi na rzecz organów badawczych UE.

⁽²¹⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania finansowania ze źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

⁽²²⁾ Art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i załącznik II do decyzji Rady 2013/743/UE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).

⁽²³⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia BBI, sekcja 1.3.1, s. 8–16 i załącznik 12, s. 47–58.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Bioprzemysłu (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) – a w szczególności część III decyzji 2013/743/UE. Celem programu „Horyzont 2020” jest zwiększenie wpływu na badania naukowe i innowacje dzięki połączeniu tego programu z funduszami sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych zawiązywanych w kluczowych obszarach, w których badania naukowe i innowacje mogą przyczynić się do realizacji ogólniejszych unijnych celów w zakresie konkurencyjności, zmobilizowania inwestycji prywatnych oraz ułatwienia rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 560/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Bioprzemysłu (BBI).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(Rozporządzenie Rady (UE) nr 560/2014)</p>	<p>Misja – realizacja, na podstawie przepisów dotyczących programu „Horyzont 2020”, strategicznego planu na rzecz innowacji i badań naukowych opracowanego przez branżę</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie BBI ogłasza zaproszenia do składania wniosków w celu wspierania działań w zakresie badań naukowych, demonstracji i wdrażania, umożliwiając współpracę między zainteresowanymi stronami na wszystkich etapach łańcucha wartości w bioprzemysle, obejmujących sektory produkcji podstawowej biomasy, jej przetwórstwa i ostatecznego wykorzystania.</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie jest odpowiedzialne za:</p> <ul style="list-style-type: none"> — koordynację opracowywania rocznego planu prac, — udział w przeglądach strategicznego planu na rzecz innowacji i badań naukowych oraz kluczowych wskaźników efektywności, — zarządzanie zaproszeniami do składania wniosków, — ocenę projektów, — proces zawierania umów o przyznanie dotacji, — cały cykl rozwojowy zarządzania projektem, — komunikację, rozpowszechnianie i zarządzanie kontaktami z zainteresowanymi stronami, — rozwój polityki wsparcia. <p>Cele – stworzenie zrównoważonego i konkurencyjnego bioprzemysłu w Europie w oparciu o zaawansowane biorafinerie pozyskujące biomasę w sposób zrównoważony poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) demonstrowanie nowych technologii z wykorzystaniem europejskiej biomasy: nowych chemicznych elementów podstawowych, nowych materiałów i nowych produktów konsumpcyjnych z europejskiej biomasy; 2) opracowywanie modeli biznesowych integrujących podmioty gospodarcze na wszystkich etapach łańcucha wartości; 3) tworzenie biorafinerii wzorcowych poprzez wprowadzanie technologii i modeli biznesowych.

Zarządzanie	<p>Organami Wspólnego Przedsięwzięcia BBI są: (i) Rada Zarządzająca; (ii) Dyrektor Wykonawczy; (iii) Komitet Naukowy; (iv) Grupa Przedstawicieli Państw.</p> <p>(i) W skład Rady Zarządzającej wchodzi pięciu przedstawicieli Komisji w imieniu Unii oraz pięciu przedstawicieli członków innych niż Unia, z których co najmniej jeden powinien być przedstawicielem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Rada Zarządzająca ponosi ogólną odpowiedzialność za orientację strategiczną i operacje Wspólnego Przedsięwzięcia BBI oraz za nadzór nad realizacją jego działań.</p> <p>(ii) Dyrektor Wykonawczy jest najważniejszym organem wykonawczym odpowiedzialnym za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem BBI zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez Radę Zarządzającą. Dyrektor Wykonawczy jest przedstawicielem prawnym Wspólnego Przedsięwzięcia BBI i odpowiada za swoje działania przed Radą Zarządzającą. Dyrektora Wykonawczego wspiera Biuro Programowe złożone z pracowników Wspólnego Przedsięwzięcia BBI.</p> <p>(iii) i (iv) Komitet Naukowy i Grupa Przedstawicieli Państw są organami doradczymi Wspólnego Przedsięwzięcia BBI.</p>
Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2015	<p>Budżet</p> <p>209 422 797 euro na zobowiązania</p> <p>21 075 192 euro na płatności</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r.</p> <p>22 stanowiska w planie zatrudnienia (pracownicy zatrudnieni na czas określony i pracownicy kontraktowi), z czego obsadzonych 13: 7 pracowników wykonujących zadania operacyjne, 2 pracowników wykonujących zadania administracyjne i 4 – zadania mieszane.</p>
Działalność i usługi w 2015 r.	<p>Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia BBI za 2015 r. pod adresem www.bbi-europe.eu.</p>

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie BBI.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Wspólne Przedsięwzięcie przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Trybunału.

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia**

(2016/C 473/03)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–6	16
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	7	17
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	8–15	17
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	13	18
Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	14	18
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	16–22	18
Prezentacja sprawozdania finansowego	16	18
Wykonanie budżetu za rok 2015	17–18	19
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” w ramach 7. programu ramowego	19–20	19
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020”	21–22	19
INNE KWESTIE	23–27	19
Główne systemy kontroli i nadzoru	23	19
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	24–26	20
Kontrole Służby Audytu Wewnętrznego Komisji	27	20
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	28–29	20
Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie	28	20
Konflikt interesów	29	20
ZAŁĄCZNIK		21

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste Niebo” na rzecz realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie aeronautyki (zwane dalej „Wspólnym Przedsiębiorstwem »Czyste Niebo«”) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r.⁽¹⁾ na okres 10 lat i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 16 listopada 2009 r. W dniu 6 maja 2014 r.⁽²⁾ Rada przyjęła nowe rozporządzenie ustanawiające, które uchyliło pierwotne rozporządzenie i powierzyło wspólnemu przedsięwzięciu pod nazwą „Wspólne Przedsięwzięcie »Czyste Niebo 2«”⁽³⁾ nowe zadania w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji⁽⁴⁾ i przedłużyło czas trwania Wspólnego Przedsięwzięcia do dnia 31 grudnia 2024 r.

2. Celem Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” jest przyczynienie się do sfinalizowania działań badawczych prowadzonych na podstawie Siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR)⁽⁵⁾ i do poprawy wpływu technologii aeronautycznych na środowisko, a także do rozwoju silnego i globalnie konkurencyjnego przemysłu aeronautycznego i łańcucha dostaw w Europie. Cele Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” służą realizacji wyzwania społecznego „Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport” w ramach programu „Horyzont 2020”⁽⁶⁾.

3. Działania badawcze koordynowane przez Wspólne Przedsięwzięcie są podzielone na: a) kontynuację badań w sześciu obszarach techniki i demonstracji zwanych inaczej „zintegrowanymi demonstratorami technologii” (ZDT), w których realizowane są projekty w ramach siódmego programu ramowego oraz b) dziewięć nowych obszarów techniki i demonstracji, w których realizowane są projekty w ramach programu „Horyzont 2020”:

— trzy zintegrowane demonstratory technologii (ZDT),

— trzy innowacyjne platformy demonstracyjne dla innowacyjnych statków powietrznych (PDISP),

— trzy działania poprzeczne, w tym ocenę technologii (OT).

4. Zgodnie z nowym rozporządzeniem członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia Europejska (UE), reprezentowana przez Komisję, liderzy ZDT/PDISP/OT i partnerzy podstawowi, wybierani w otwartych zaproszeniach do składania wniosków przeprowadzanych za zasadzie konkursu⁽⁷⁾. Wspólnicy Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” w ramach siódmego programu ramowego utrzymują status współników i członków do ukończenia działań badawczych i czynności zainicjowanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 71/2008.

5. W ramach 7PR maksymalna wysokość wkładu UE na pokrycie kosztów działań badawczych i kosztów administracyjnych⁽⁸⁾ Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” wynosiła 800 mln euro. Inni członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa byli zobowiązani do wniesienia środków równych co najmniej wkładowi Unii, z wyłączeniem kwot przyznanych za pośrednictwem zaproszeń do składania wniosków⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 77).

⁽³⁾ Niniejsze sprawozdanie odnosi się do Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, poza przypadkami, gdy konieczne jest odniesienie do Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo”.

⁽⁴⁾ Program ramowy „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014-2020) oraz uchylającym decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁵⁾ Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁶⁾ W celach informacyjnych w załączniku skrótoowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽⁷⁾ W efekcie pierwszego zaproszenia do składania wniosków dla partnerów podstawowych w 2015 r. do programu dołączyło 76 partnerów, co spowodowało, że skład członków programu „Czyste Niebo 2” od początku był większy niż skład Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” (66 współników). W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie ogłosiło drugie zaproszenie do składania wniosków dla partnerów.

⁽⁸⁾ Koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” były dzielone równo pomiędzy UE, z jednej strony, a innych członków, których wkład pieniężny był równy pozostałym 50 %, z drugiej. Koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste Niebo” nie przekraczały 3 % ogólnego wkładu pieniężnego i wkładów niepieniężnych członków i partnerów.

⁽⁹⁾ Wkład UE jest rozdzielany w następujący sposób: a) kwota w wysokości do 400 mln euro jest przyznawana liderom ZDT, a kwota w wysokości do 200 mln euro – współnikom. Liderzy ZDT i współnicy są zobowiązani do wniesienia środków odpowiadających co najmniej wkładowi UE; b) kwota w wysokości co najmniej 200 mln euro ma zostać przyznana partnerom wybranym w wyniku ogłoszenia zgodnych z zasadami konkurencji zaproszeń do składania wniosków.

6. Wkład finansowy UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020” wyniesie maksymalnie 1 755 mln euro. Minimalny poziom wkładu liderów i partnerów podstawowych na rzecz programu wynosi 2 193,7 mln euro, które będą wpłacane przez okres trwania Wspólnego Przedsięwzięcia⁽¹⁰⁾, w tym wkłady na działania dodatkowe⁽¹¹⁾ w wysokości nie mniejszej niż 965,2 mln euro w tym samym okresie⁽¹²⁾. Koszty administracyjne nie powinny przekraczać 78 mln euro i powinny być równomiernie rozdzielone pomiędzy UE i prywatnych członków Wspólnego Przedsięwzięcia.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

7. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

8. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” obejmujące sprawozdanie finansowe⁽¹³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽¹⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.,
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

9. Na mocy art. 16 i 22 modelowego rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”⁽¹⁵⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽¹⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor Wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.

⁽¹⁰⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 558/2014.

⁽¹¹⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 558/2014 działania dodatkowe stanowią działania wykraczające poza plan prac Wspólnego Przedsięwzięcia, lecz przyczyniające się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej „Czyste Niebo”. Zgodnie z art. 4 ust. 4 rozporządzenia koszt działań dodatkowych musi zostać poświadczony przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie jest poddawany audytowi przez Wspólne Przedsięwzięcie ani żaden organ unijny.

⁽¹²⁾ Zgodnie z art. 15 ust. 3 załącznika do rozporządzenia (UE) nr 558/2014 „koszty operacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia »Czyste Niebo 2« są pokrywane poprzez: a) wkład finansowy Unii; b) wkłady niepieniężne wnoszone przez liderów i partnerów podstawowych oraz ich podmioty powiązane; obejmują one koszty ponoszone przez nich na realizację działań pośrednich, pomniejszone o wkład Wspólnego Przedsięwzięcia »Czyste Niebo 2« i wszelkie inne wkłady Unii w te koszty”.

⁽¹³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽¹⁴⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 110/2014 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie modelowego ramowego rozporządzenia finansowego dla organów, o których mowa w art. 209 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2).

⁽¹⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

10. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹⁷⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

11. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

12. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

13. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

14. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

15. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Prezentacja sprawozdania finansowego

16. Kwota zaksięgowanych wkładów niepieniężnych opiera się na informacjach otrzymanych od członków Wspólnego Przedsięwzięcia innych niż UE⁽¹⁸⁾. Z ujętej w sprawozdaniu kwoty 47 mln euro wkładów niepieniężnych związanych z wydatkami operacyjnymi w ramach programu „Horyzont 2020” 19 mln euro zostało poświadczone zgodnie z rozporządzeniem Rady, lecz nie zostało jeszcze zatwierdzone przez Radę Zarządzającą, zaś 28 mln euro nadal ma dopiero zostać poświadczone i zatwierdzone⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

⁽¹⁸⁾ Art. 4 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 558/2014.

⁽¹⁹⁾ Końcowe sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia, s. 30.

Wykonanie budżetu za rok 2015

17. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 440,7 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 245,9 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99,5 % i 81 %⁽²⁰⁾. Niższy poziom wykorzystania środków na płatności był spowodowany przede wszystkim opóźnieniami w realizacji programu „Czyste Niebo 2” (w wyniku opóźnionego podpisania ważnej umowy o udzielenie dotacji z członkiem Wspólnego Przedsięwzięcia oraz opóźnień w rozpoczęciu projektów wybranych w wyniku zaproszeń do składania wniosków).

18. Z kwoty 430,6 mln euro, na które zaciągnięto zobowiązania operacyjne w 2015 r., 226 mln euro (52,7 %) było przeznaczone na zobowiązania indywidualne oparte na ukończonych postępowaniach o przyznanie dotacji. Pozostała kwota 203,5 mln euro (47,3 %) była przeznaczona na zobowiązania globalne w ramach programu „Horyzont 2020” dotyczące dwóch zaproszeń do składania wniosków dla partnerów podstawowych i dwóch zaproszeń, w ramach których w dniu 31 grudnia 2015 r. postępowanie o przyznanie dotacji było w toku.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa „Czyste niebo” w ramach 7PR

19. Z puli środków w kwocie 800 mln euro przeznaczonych na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach 7PR, do końca 2015 r. Wspólne Przedsiębiorstwo „Czyste niebo” zaciągnęło zobowiązania na kwotę 756,96 mln euro (94,6 %) i dokonało płatności na kwotę 740,3 mln euro (co stanowi 92,5 % puli na zobowiązania operacyjne). Ponieważ Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” nie jest już uprawnione do ogłaszania zaproszeń do składania wniosków w ramach 7PR, pozostałe zobowiązania zostaną wykorzystane w stosownych przypadkach na rzecz realizacji umów o udzielenie dotacji zawartych z członkami (zgodnie z listą finansowania uzgodnioną z Radą Zarządzającą oraz ogólnym stanem realizacji każdego ZDT)⁽²¹⁾. Wkład pieniężny UE na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniósł 12,6 mln euro.

20. Kwota łącznych wkładów innych członków na rzecz działań operacyjnych na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosła 550,9 mln euro, z czego 501,6 mln euro, czyli 91 %, zostało zatwierdzone przez Radę Zarządzającą. Pozostałe kwoty, które nie zostały jeszcze zatwierdzone, obejmują 37,9 mln euro z wcześniejszych lat (2008-2014) oraz 12,6 mln euro w postaci wkładów niepieniężnych przekazanych przez członków w 2015 r. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniosły 13,5 mln euro.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” w ramach programu „Horyzont 2020”

21. Z łącznej puli środków w kwocie 1 755 mln euro przeznaczonych na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach programu „Horyzont 2020”, Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania operacyjne na kwotę 436,7 mln euro i dokonało płatności na kwotę 89,8 mln euro (co stanowi 20,5 % zobowiązań operacyjnych). Niski poziom płatności wynika głównie z opóźnień w negocjacjach umów o udzielenie dotacji dotyczących programu „Horyzont 2020”. Wkład pieniężny UE na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia wyniósł 3,3 mln euro.

22. Do dnia 31 grudnia 2015 r. Wspólnemu Przedsięwzięciu przekazano sprawozdania dotyczące 47 mln euro wkładów niepieniężnych na rzecz działań operacyjnych z minimalnej puli 1 229 mln euro z wkładów pieniężnych i niepieniężnych innych członków przeznaczonych na koszty operacyjne i administracyjne (inne niż działania dodatkowe). Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 3,5 mln euro.

INNE KWESTIE

Główne systemy kontroli i nadzoru

23. Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ustanowiło procedury kontroli *ex ante* na podstawie przeglądów dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz kontrole *ex post*, które będą przeprowadzane w stosunku do beneficjentów dotacji. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania i obejmują wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Poziom błąd resztowego w przypadku kontroli *ex post* ujęty w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za 2015 r. wyniósł 1,52 %⁽²²⁾.

⁽²⁰⁾ Wskaźnik wykonania środków na płatności obliczany jest bez uwzględnienia 17,4 mln euro niewykorzystanych środków na płatności niewymaganych w 2015 r. Przy włączeniu tej kwoty do budżetu całkowitych płatności wskaźnik wykonania wynosi 75 %. Końcowe sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia, s. 58.

⁽²¹⁾ Zob. sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami Wspólnego Przedsięwzięcia za 2015 r., s. 22.

⁽²²⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, s. 90. Kontrole *ex post* przeprowadzone w 2015 r. objęły projekty sfinansowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo w ramach 7PR. Podejście kontrolne stosowane do projektów programu „Horyzont 2020” przedstawiono we wspólnej strategii kontroli *ex post* dla tego programu. Kontrole *ex post* projektów finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” rozpoczną się w 2016 r.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

24. Zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczne i wydajne standardy kontroli wewnętrznej, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i podejmowanie działań następczych⁽²³⁾.

25. W wyniku przyjęcia przez Komisję strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽²⁴⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań obejmuje plan działania, który ma być realizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

26. We Wspólnym Przedsięwzięciu „Czyste Niebo 2” wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu dostarczania wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrola *ex ante* w zakresie płatności, polityka na rzecz unikania konfliktu interesów oraz kontrola *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽²⁵⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

Kontrole Służby Audytu Wewnętrznego Komisji

27. W 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji przeprowadziła kontrolę dotyczącą rozpowszechniania przez Wspólne Przedsięwzięcie rezultatów badań finansowanych przez UE, koncentrując się na procesach monitorowania przez nie projektów w ramach 7PR. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła usprawnienia w szeregu obszarów: planowania i sprawozdawczości na temat wykorzystania i rozpowszechniania rezultatów badań prowadzonych przez członków w ramach umów o udzielenie dotacji zawartych z członkami; oceny sprawozdawczości dotyczącej rozpowszechniania i wykorzystania wyników badań prowadzonej przez partnerów podstawowych; monitorowania wyników i sprawozdawczości w tym zakresie oraz centralnego rozpowszechniania wyników badań Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” i kontroli jakości publikacji beneficjentów. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła także utworzenie centralnego repozytorium produktów służących rozpowszechnianiu wyników badań i planów ich wykorzystania oraz działań ujętych w sprawozdaniach. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło plan działania w celu realizacji tych zaleceń.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI

Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie

28. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽²⁶⁾ Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ujęło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽²⁷⁾.

Konflikt interesów

29. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽²³⁾ Art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”.

⁽²⁴⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnego Centrum Wsparcia ze scentralizowanym działem audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi na rzecz organów badawczych UE i związanych z nimi systemów informatycznych.

⁽²⁵⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania finansowania ze źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

⁽²⁶⁾ Artykuł 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i załącznik II do decyzji Rady 2013/743/UE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).

⁽²⁷⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2”, załącznik 5, s. 134–137.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104). Celem programu „Horyzont 2020” jest zwiększenie wpływu na badania naukowe i innowacje dzięki połączeniu tego programu z funduszami sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych zawiązywanych w kluczowych obszarach, w których badania naukowe i innowacje mogą przyczynić się do realizacji ogólniejszych unijnych celów w zakresie konkurencyjności, zmobilizowania inwestycji prywatnych oraz ułatwienia rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 77).</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(rozporządzenie Rady (UE) nr 558/2014)</p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2” ma następujące cele:</p> <p>a) przyczynienie się do sfinalizowania działań badawczych zapoczątkowanych na mocy rozporządzenia (WE) nr 71/2008 oraz do wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, a w szczególności realizacji wyzwania „Inteligentny, ekologiczny i zintegrowany transport” w ramach części III „Wyzwania społeczne” decyzji 2013/743/UE;</p> <p>b) przyczynienie się do poprawy wpływu technologii aeronautycznych na środowisko, w tym technologii związanych z małym lotnictwem, a także rozwój silnego i globalnie konkurencyjnego przemysłu aeronautycznego i łańcucha dostaw w Europie. Można to zrealizować przez przyspieszenie rozwoju technologii transportowych sprzyjających czystszeniu powietrzu i ich szybkie wdrożenie, a w szczególności integrację, demonstrację i testowanie technologii umożliwiających:</p> <p>(i) zwiększenie efektywności paliwa lotniczego, doprowadzając w ten sposób do redukcji emisji CO₂ o 20–30 % w porównaniu z najnowocześniejszymi statkami powietrznymi wchodzącymi do eksploatacji od 2014 r.;</p> <p>(ii) redukcję hałasu i emisji NO_x powodowanych przez statki powietrzne o 20–30 % w porównaniu z najnowocześniejszymi statkami powietrznymi wchodzącymi do eksploatacji od 2014 r.</p>
<p>Zarządzanie</p>	<p>Organem zarządzającym Wspólnym Przedsięwzięciem jest Rada Zarządzająca, w której skład wchodzi:</p> <p>a) jeden przedstawiciel Komisji w imieniu Unii;</p> <p>b) po jednym przedstawicielu każdego z liderów;</p> <p>c) po jednym przedstawicielu partnerów podstawowych na każdy ZDT;</p> <p>d) po jednym przedstawicielu współników na każdy ZDT;</p> <p>e) po jednym przedstawicielu partnerów podstawowych na każdą PDISP.</p> <p>Kompetencje/zadania Rady przedstawiono w art. 8 statutu Wspólnego Przedsięwzięcia (załącznik I do rozporządzenia ustanawiającego).</p> <p>UE posiada 50 % liczby głosów. Głosy te są niepodzielne. Wszyscy inni przedstawiciele mają równą liczbę głosów.</p> <p>Biurem programowym kieruje Dyrektor Wykonawczy, którego kompetencje/zadania określono w art. 10 statutu.</p>

	<p>Branża jest reprezentowana bezpośrednio w Radzie Zarządzającej i za pośrednictwem innych organów Wspólnego Przedsięwzięcia, czyli ZDT i PDISP, których kompetencje/zadania określono w art. 11 statutu. Organami Wspólnego Przedsięwzięcia są też Grupa Przedstawicieli Państw i Komitet Naukowy, jednak mają one wyłącznie funkcję doradczą.</p>
Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w 2015 r.	<p>Budżet</p> <p>440 705 606 euro (środki na zobowiązania)</p> <p>245 990 262 euro (środki na płatności)</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r.</p> <p>42 stanowiska w planie zatrudnienia (36 pracowników zatrudnionych na czas określony i 6 pracowników kontraktowych), z czego obsadzonych 36: 21 pracowników wykonujących zadania operacyjne i 15 pracowników wykonujących zadania mieszane w zakresie zarządzania, finansów, kontroli, komunikacji i zadań kadrowych.</p>
Działalność i usługi w 2015 r.	<p>Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia „Czyste Niebo 2” za 2015 r. na stronie internetowej www.cleansky.eu.</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie „Czyste Niebo 2”.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

16. Choć członkowie przesłali swoje szacunki do dnia 31 stycznia 2016 r., właściwe oświadczenia otrzymano później, ponieważ wielu członków uznało za trudne, z powodu wewnętrznych procedur, przedstawienie faktycznych liczb w tak krótkim terminie.

Do 30 września 2016 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało i oceniło większość sprawozdań finansowych członków, w których zwiększono już wysokość zatwierdzonych wkładów niepieniężnych o 17,4 mln euro w porównaniu z kwotą określoną w końcowym sprawozdaniu finansowym. Wszystkie dodatkowe zatwierdzone wkłady niepieniężne dotyczące wydatków operacyjnych w ramach programu „Horyzont 2020” zostaną przekazane Radzie Zarządzającej z prośbą o opinię przed końcem 2016 r. i będą odzwierciedlać zatwierdzone wkłady prywatnych członków w aktywach netto wstępnej wersji sprawozdania finansowego za 2016 r.

27. W styczniu 2016 r. Wspólne Przedsięwzięcie otrzymało sprawozdanie z kontroli z ustaleniami i zaleceniami Służby Audytu Wewnętrznego. Wspólne Przedsięwzięcie uzgodniło ze Służbą Audytu Wewnętrznego częściowe zamknięcie do sierpnia kwestii dotyczącej planowania i sprawozdawczości na temat wykorzystania i rozpowszechniania rezultatów badań prowadzonych przez członków i ustaliło terminy pełnego wdrożenia w roku 2017. Działanie dotyczące monitorowania wyników i sprawozdawczości w tym zakresie zostało w pełni zrealizowane, a kwestia ta została zamknięta przez Służbę Audytu Wewnętrznego. Centralne rozpowszechnianie wyników badań zostanie zakończone do listopada 2016 r.

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia**

(2016/C 473/04)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–5	25
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	6	25
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	7–18	25
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	12	26
Uzasadnienie wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń	13–16	27
Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń	17	27
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	19–26	27
Prezentacja sprawozdania finansowego	19–20	27
Wykonanie budżetu za rok 2015	21–22	28
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL w ramach 7PR ..	23	28
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL w ramach programu „Horyzont 2020”	24–26	28
INNE KWESTIE	27–30	28
Główne systemy kontroli i nadzoru	27	28
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	28–30	28
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	31–32	29
Monitorowanie wyników i sprawozdawczość w tym zakresie	31	29
Konflikt interesów	32	29
ZAŁĄCZNIK		30

WPROWADZENIE

1. Wspólne przedsięwzięcie na rzecz realizacji wspólnej inicjatywy technologicznej „Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy” (Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2014 r. ⁽¹⁾ w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji ⁽²⁾ na okres do dnia 31 grudnia 2024 r. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL zastąpiło wspólne przedsiębiorstwa ENIAC i ARTEMIS ustanowione rozporządzeniami (WE) nr 72/2008 i (WE) nr 74/2008 i jest ich następcą prawnym. Oficjalne zamknięcie tych wspólnych przedsiębiorstw nastąpiło dnia 26 czerwca 2014 r. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 27 czerwca 2014 r.
2. Celem Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL jest przyczynianie się do rozwoju silnej i konkurencyjnej globalnie branży podzespołów i układów elektronicznych w Unii Europejskiej (UE), jak również zapewnienie dostępności podzespołów i układów elektronicznych na potrzeby kluczowych rynków i w celu podejmowania wyzwań społecznych oraz utrzymanie i zwiększenie zdolności produkcyjnych w Europie w zakresie półprzewodników i systemów inteligentnych. Zadaniem Wspólnego Przedsięwzięcia jest także dostosowanie strategii do działań państw członkowskich w celu przyciągnięcia inwestycji sektora prywatnego i przyczynienia się do zwiększenia skuteczności wsparcia publicznego poprzez zapobieganie zbędnemu powielaniu i rozdrabnianiu działań oraz poprzez ułatwianie uczestnictwa podmiotów zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami ⁽³⁾.
3. Członkami założycielami Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL są: UE reprezentowana przez Komisję, państwa uczestniczące w ECSEL (Austria, Belgia, Bułgaria, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Irlandia, Izrael, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Norwegia, Polska, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Włochy i Zjednoczone Królestwo) oraz członkowie prywatni reprezentowani przez AENEAS, ARTEMISIA i EPOSS – stowarzyszenia reprezentujące przedsiębiorstwa i inne organizacje badawcze działające w obszarze systemów wbudowanych i cyberfizycznych, integracji systemów inteligentnych oraz mikro- i nanotechnologii.
4. Maksymalny wkład UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL w ramach programu „Horyzont 2020” wynosi 1 185 mln euro. Podobna kwota powinna wpłynąć od państw uczestniczących w ECSEL, a wkłady prywatne powinny wynieść co najmniej 1 657,5 mln euro. Koszty administracyjne zostaną pokryte w całości z wkładów finansowych ⁽⁴⁾, natomiast koszty operacyjne są pokrywane z wkładów finansowych UE i państw uczestniczących w ECSEL oraz z wkładów niepieniężnych od członków prywatnych.
5. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL odpowiada za spłatę zobowiązań w ramach projektów ENIAC i ARTEMIS finansowanych z siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR) pozostających do spłaty na chwilę oficjalnej likwidacji obu tych wspólnych przedsiębiorstw w dniu 26 czerwca 2014 r. (zob. pkt 23 poniżej).

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie (lub przez niezależnych kontrolerów w jego imieniu) u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:
 - a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁵⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 561/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL (Dz. U. L 169 z 7.6.2014, s. 152).

⁽²⁾ Program ramowy „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylającym decyzję nr 1982/2006/WE (Dz. U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽³⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótoowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽⁴⁾ W latach 2014–2017 mają zostać wpłacone następujące wkłady na pokrycie kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL, uzupełniające działania podjęte na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 72/2008 ustanawiającego wspólne przedsiębiorstwo ENIAC (Dz. U. L 30 z 4.2.2008, s. 21) oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 74/2008 w sprawie ustanowienia wspólnego przedsiębiorstwa ARTEMIS (Dz. U. L 30 z 4.2.2008, s. 52): a) 2 050 000 euro ze strony UE; b) 1 430 000 euro ze strony stowarzyszenia AENEAS; c) 975 000 euro ze strony stowarzyszenia ARTEMISIA.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informacji dodatkową.

b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Na mocy art. 16 i 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 110/2014⁽⁷⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁸⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor wykonawczy zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji; do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.

b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁹⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2.

⁽⁸⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w stosownych przypadkach – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽⁹⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

Uzasadnienie wydania opinii z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL przejęło projekty wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC realizowane w ramach 7PR. Płatności, których dokonano w ramach tych projektów w 2015 r. na podstawie poświadczeń kosztów wydanych przez krajowe organy finansujące (KOF) państw uczestniczących we Wspólnym Przedsięwzięciu, wyniosły 94,2 mln euro, co stanowi 65 % łącznych płatności dokonanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w 2015 r.

14. Umowy administracyjne zawarte przez wspólne przedsiębiorstwa ARTEMIS i ENIAC z KOF państwa członkowskiego obowiązywały nadal po połączeniu tych przedsiębiorstw we Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL. Zgodnie z tymi umowami KOF przeprowadzają w imieniu Wspólnego Przedsięwzięcia kontrole *ex post* płatności w ramach projektów z 7PR. Strategie kontroli *ex post* wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC były w znacznym stopniu uzależnione od przeprowadzanych przez KOF kontroli zestawień poniesionych wydatków projektowych⁽¹⁰⁾.

15. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL podjęło działania w celu dokonania oceny realizacji kontroli *ex post* przez KOF i uzyskało od KOF pisemne oświadczenie, że wdrożenie procedur krajowych daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji. Znaczne zróżnicowanie pomiędzy metodykami i procedurami zastosowanymi przez KOF nie pozwala Wspólnemu Przedsięwzięciu ECSEL na obliczenie jednego wiarygodnego ważonego poziomu błędu ani poziomu błędu resztowego. W efekcie Trybunał nie jest w stanie stwierdzić, czy kontrole *ex post* są skuteczne i czy ten kluczowy mechanizm kontroli daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń w ramach projektów z 7PR⁽¹¹⁾.

16. Kwestia dotycząca zróżnicowania pomiędzy metodykami i procedurami stosowanymi przez KOF nie jest już istotna w odniesieniu do realizacji projektów w ramach programu „Horyzont 2020”, ponieważ kontrole *ex post* zostaną przeprowadzone albo przez Wspólne Przedsięwzięcie, albo przez Komisję⁽¹²⁾.

Opinia z zastrzeżeniem na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

17. W opinii Trybunału, z zastrzeżeniem możliwych implikacji kwestii poruszonych w pkt 13–15, transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

18. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI**Prezentacja sprawozdania finansowego**

19. Co roku do dnia 31 stycznia członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia inni niż UE (i partnerzy stowarzyszeni) są zobowiązani do złożenia Radzie Zarządzającej sprawozdania dotyczącego wartości wkładów niepieniężnych wniesionych w poprzednim roku finansowym⁽¹³⁾. Na podstawie tych informacji i zgodnie z wytycznymi dla Wspólnego Przedsięwzięcia wydanymi przez Komisję Europejską wkłady niepieniężne jego członków powinny być ujmowane w sprawozdaniu finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia.

20. W czasie przygotowywania ostatecznej wersji sprawozdania finansowego prywatni członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia nie byli w stanie przedstawić informacji dotyczących kwoty wydatków rzeczywiście poniesionych w związku z realizacją projektów w ramach programu „Horyzont 2020”⁽¹⁴⁾. W rezultacie zaksięgowana kwota wkładów niepieniężnych za 2015 r. na rzecz programu „Horyzont 2020” opiera się na oszacowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie kosztach poniesionych przez jego członków do końca 2015 r.⁽¹⁵⁾

⁽¹⁰⁾ Zgodnie ze strategią kontroli *ex post* przyjętą przez ARTEMIS i ENIAC Wspólne Przedsięwzięcie przynajmniej raz do roku musi ocenić, czy informacje otrzymane od państw członkowskich dają wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości dokonanych transakcji.

⁽¹¹⁾ Zob. także rozdz. 9 rocznego sprawozdania z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL za 2015 r.

⁽¹²⁾ Art. 13 rozporządzenia (UE) nr 561/2014.

⁽¹³⁾ Art. 4 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 561/2014.

⁽¹⁴⁾ W art. 16 ust. 3 statutu Wspólnego Przedsiębiorstwa określono wkłady niepieniężne jako koszty poniesione przez członków prywatnych pomniejszone o wkłady finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL, państw uczestniczących i wszelkie inne wkłady UE do tych kosztów. Zgodnie jednak z wytycznymi Komisji Europejskiej wydanymi w lipcu 2016 r., konkretnie w przypadku Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL „końcowy wkład na rzecz projektów może zostać określony tylko na koniec projektu, kiedy członkowie prywatni będą w stanie obliczyć wysokość swoich odpowiednich wkładów niepieniężnych (wiele państw uczestniczących uznaje koszty dopiero na koniec projektu)”.

⁽¹⁵⁾ Szacuje się, że kwota wkładów na rzecz programu „Horyzont 2020” za 2015 r. wynosi 58,7 mln euro. Wspólne Przedsięwzięcie wykorzystało co prawda najdokładniejsze dostępne informacje do obliczenia szacowanych wkładów, jednak kwota ta nie została zatwierdzona przez niezależnych audytorów zewnętrznych (art. 4 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 561/2014) ani przez Radę Zarządzającą Wspólnego Przedsięwzięcia.

Wykonanie budżetu za rok 2015

21. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 108,5 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 168 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 99 % i 91 %⁽¹⁶⁾.

22. Wszystkie zobowiązania operacyjne zaciągnięte w 2015 r. (102,5 mln euro) to zobowiązania globalne, na które nie podpisano jeszcze umów o udzielenie dotacji. Wysoki poziom zobowiązań globalnych wynika z ilości czasu niezbędnej do przeprowadzenia procedury negocjacyjnej dotyczącej zaproszeń do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” na 2015 r.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL w ramach 7PR

23. Do czasu zamknięcia wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC, czyli do 26 czerwca 2014 r., przedsiębiorstwa te zaciągnęły zobowiązania na kwotę 623 mln euro⁽¹⁷⁾ na działania operacyjne, które miały być finansowane w ramach 7PR. Na koniec 2015 r. płatności ujęte w sprawozdaniu finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL wyniosły 293 mln euro⁽¹⁸⁾ (47 % zobowiązań operacyjnych⁽¹⁹⁾).

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL w ramach programu „Horyzont 2020”

24. Z kwoty wkładu UE wynoszącej maksymalnie 1 185 mln euro i przeznaczonej na pokrycie kosztów operacyjnych i administracyjnych działań rozpoczętych przez Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL, które mają zostać sfinansowane w ramach programu „Horyzont 2020”⁽²⁰⁾, Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło do końca 2015 r. zobowiązania na kwotę 257,5 mln euro (22 %) i dokonało płatności na kwotę 56 mln euro (co stanowi 22 % zobowiązań). Wkład pieniężny UE na rzecz kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia wyniósł 1,4 mln euro.

25. Od 28 państw uczestniczących we Wspólnym Przedsięwzięciu ECSEL wymaga się wniesienia wkładów finansowych na pokrycie kosztów operacyjnych i administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL, które dorównują wkładowi finansowemu UE, wynoszącemu maksymalnie 1 170 mln euro⁽²¹⁾. Na kwiecień 2016 r. spośród 20 państw uczestniczących, które wzięły udział w zaproszeniu do składania wniosków w 2014 r., dziewięć zadeklarowało brak płatności w tym okresie, a 11 zadeklarowało płatności (głównie zaliczkowe) na łączną kwotę 15,8 mln euro.

26. Od pozostałych członków oczekuje się wkładów niepieniężnych w wysokości co najmniej 1 657,5 mln euro⁽²²⁾. Kwotę wkładów niepieniężnych od członków prywatnych na 2015 r. oszacowano na 58,7 mln euro. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia na dzień 31 grudnia 2015 r. wyniosły 3,6 mln euro⁽²³⁾.

INNE KWESTIE

Główne systemy kontroli i nadzoru

27. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL ustanowiło procedury kontroli *ex ante* na podstawie przeglądów dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz opracowuje kontrole *ex post*, które będą przeprowadzane w stosunku do beneficjentów dotacji z programu „Horyzont 2020”. W przypadku projektów realizowanych w ramach 7PR kontrole *ex post* u beneficjentów zostały powierzone KOF⁽²⁴⁾. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

28. Zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczne i wydajne standardy kontroli wewnętrznej, obejmujące zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i podejmowanie działań następczych⁽²⁵⁾.

⁽¹⁶⁾ Zrealizowane środki na płatności w wysokości 152,4 mln euro (91 %) obejmowały 64,7 mln euro na projekty ENIAC w ramach 7PR, 27,5 mln euro na projekty ARTEMIS w ramach 7PR, 55,7 mln euro na projekty w ramach zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych przez ECSEL w 2014 r. w ramach programu „Horyzont 2020” oraz 4,5 mln euro w ramach wydatków administracyjnych.

⁽¹⁷⁾ 181 mln euro w ramach ARTEMIS i 442 mln euro w ramach ENIAC.

⁽¹⁸⁾ 114,5 mln euro w ramach ARTEMIS i 178,5 mln euro w ramach ENIAC.

⁽¹⁹⁾ 63 % w ramach ARTEMIS, 40 % w ramach ENIAC.

⁽²⁰⁾ Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 561/2014.

⁽²¹⁾ Art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 561/2014.

⁽²²⁾ Art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 561/2014.

⁽²³⁾ Do końca roku nie wpłynął wkład pieniężny w wysokości 188 000 euro od jednego ze stowarzyszeń branżowych; łączną kwotę wpłacono w 2016 r.

⁽²⁴⁾ Zob. także pkt 14 powyżej.

⁽²⁵⁾ Art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL.

29. W wyniku przyjęcia przez Komisję strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w maju 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽²⁶⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w dziedzinie badań obejmuje plan działania, który ma zostać zrealizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

30. We Wspólnym Przedsięwzięciu ECSEL wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu dostarczenia wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrola *ex ante* w zakresie płatności, polityka na rzecz unikania konfliktu interesów oraz kontrola *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie nie dokonało jeszcze kompleksowej analizy nowych działań wprowadzonych w ramach zaktualizowanej strategii zwalczania nadużyć finansowych.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI

Monitorowanie wyników i sprawozdawczość w tym zakresie

31. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽²⁷⁾ Wspólne Przedsięwzięcie ujęło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽²⁸⁾.

Konflikt interesów

32. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽²⁶⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnego Centrum Wsparcia ze scentralizowaną służbą audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi na rzecz organów badawczych UE.

⁽²⁷⁾ Art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013.

⁽²⁸⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL, załączniki 5, 6 i 7, s. 71–77.

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL (Bruksela)**Kompetencje i zadania**

Zakres kompetencji Unii według Traktatu (art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)	Rozporządzenie Rady (UE) nr 561/2014 z dnia 6 maja 2014 r. ustanawiające Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013.
Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia (rozporządzenie Rady (UE) nr 561/2014)	Cele Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL ma następujące cele: <ul style="list-style-type: none"> a) przyczynianie się do wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 oraz w szczególności części II decyzji 2013/743/EU; b) przyczynianie się do rozwoju silnej i konkurencyjnej globalnie branży podzespołów i układów elektronicznych w Unii; c) zapewnienie dostępności podzespołów i układów elektronicznych na potrzeby kluczowych rynków i w celu podejmowania wyzwań społecznych, aby utrzymać czołową pozycję Europy w zakresie rozwoju technologicznego, wypełnić lukę pomiędzy badaniami naukowymi a praktycznym zastosowaniem ich wyników, zwiększyć zdolność do innowacji oraz przyczynić się do wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w Unii; d) dostosowanie strategii do działań państw członkowskich w celu przyciągnięcia inwestycji sektora prywatnego i przyczynienia się do zwiększenia skuteczności wsparcia publicznego poprzez zapobieganie zbędnemu powielaniu i rozdrabnianiu działań oraz poprzez ułatwianie uczestnictwa podmiotów zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami; e) utrzymanie i zwiększenie zdolności produkcyjnych w Europie w zakresie półprzewodników i systemów inteligentnych, w tym utrzymanie wiodącej pozycji w zakresie urzędzeń do produkcji i przetwarzania materiałów; f) zachowanie i wzmocnienie przodującej pozycji w zakresie projektowania i inżynierii systemów, w tym technologii wbudowanych; g) zapewnienie wszystkim zainteresowanym stronom dostępu do światowej klasy infrastruktury na potrzeby projektowania i produkcji podzespołów elektronicznych oraz systemów wbudowanych/cyberfizycznych i inteligentnych; h) zbudowanie dynamicznego ekosystemu z udziałem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a tym samym wzmocnienie istniejących klastrów i sprzyjanie tworzeniu nowych klastrów w obiecujących nowych obszarach.
Zarządzanie	Organem zarządzającym Wspólnym Przedsięwzięciem jest Rada Zarządzająca. Biurem Programowym kieruje dyrektor wykonawczy. Branża jest reprezentowana w Radzie Członków Prywatnych. Komisja (reprezentująca UE) oraz państwa uczestniczące stanowią Radę Władz Publicznych.
Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2015	Budżet 107 654 814,00 euro za zobowiązania 161 500 000,00 euro na płatności

	Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r. 30 stanowisk w planie zatrudnienia (14 pracowników zatrudnionych na czas określony, 15 pracowników kontraktowych i 1 oddelegowany ekspert krajowy), z czego obsadzonych 28: 13 pracowników wykonujących zadania operacyjne, 12 pracowników wykonujących zadania administracyjne i 3 – zadania mieszane.
Działalność i usługi w 2015 r.	Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL za 2015 r. na stronie internetowej www.ecsel.eu

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA ECSEL

20. Wkłady niepieniężne za rok 2015 ujęto w końcowym sprawozdaniu finansowym za rok budżetowy 2015 przyjętym przez Radę Zarządzającą zgodnie z zasadami odpowiedniej metodologii zatwierdzonej przez Radę Zarządzającą w czerwcu 2016 r.

30. Wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych dla służb zajmujących się badaniami naukowymi została zatwierdzona przez Radę Zarządzającą Wspólnego Przedsięwzięcia w dniu 13 maja 2015 r. (decyzja GB-2015-34). Od jesieni 2015 r. wszyscy członkowie personelu Wspólnego Przedsięwzięcia ECSEL zaangażowani w procesy zarządzania dotacjami uczestniczyli w sesjach szkoleniowych zorganizowanych przez Komisję Europejską. Planowane są nowe sesje.

W 2016 r. Wspólne Przedsięwzięcie ECSEL będzie nadal podejmować szereg działań mających na celu poprawę środowiska kontroli wewnętrznej w odniesieniu do wewnętrznej polityki zapobiegania nadużyciom finansowym.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji
Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią
Wspólnego Przedsięwzięcia

(2016/C 473/05)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–3	34
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	4	34
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	5–17	34
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	10	35
Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	11	35
Objaśnienie uzupełniające	12–17	36
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	18–19	37
Prezentacja sprawozdania finansowego	18	37
Wykonanie budżetu za rok 2015	19	37
UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH STOSOWA- NYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIE SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI	20–25	37
Zamówienia i dotacje na składniki operacyjne	21–22	38
Kontrola i monitorowanie na poziomie ogólnym zamówień i dotacji na składniki operacyjne	23–25	39
INNE KWESTIE	26–30	39
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	26	39
Ramy prawne	27–29	39
Roczne sprawozdanie z działalności	30	40
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	31–36	40
Polityka w zakresie praw własności intelektualnej i przemysłowej	31–33	40
Umowa z państwem przyjmującym	34–35	40
Przepisy wykonawcze do regulaminu pracowniczego	36	40
ZAŁĄCZNIK		41

WPROWADZENIE

1. Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER ⁽¹⁾ i Rozwoju Energii Termojądrowej („F4E”) zostało ustanowione w marcu 2007 r. ⁽²⁾ na okres 35 lat. Główne urządzenia do syntezy jądrowej miały zostać zbudowane w Cadarache we Francji, natomiast siedziba Wspólnego Przedsięwzięcia znajduje się w Barcelonie.
2. Zadania Wspólnego Przedsięwzięcia są następujące ⁽³⁾:
 - a) wnoszenie wkładu Euratomu na rzecz Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej (organizacji ITER) ⁽⁴⁾;
 - b) wnoszenie wkładu Euratomu na rzecz realizowanych wspólnie z Japonią działań w ramach szeroko zakrojonej koncepcji (dodatkowe, wspólne badania w dziedzinie syntezy jądrowej) mających na celu szybkie uzyskanie energii termojądrowej;
 - c) przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility).
3. Członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są Euratom, reprezentowany przez Komisję Europejską, państwa członkowskie Euratomu oraz inne kraje, które zawarły z Euratomem umowy o współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy jądrowej (na dzień 31 grudnia 2015 r.: Szwajcaria).

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

4. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

5. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:
 - a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej ⁽⁵⁾, obejmujące sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁶⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;
 - b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

6. Na mocy art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 ⁽⁷⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

⁽¹⁾ International Thermonuclear Experimental Reactor – międzynarodowy eksperymentalny reaktor termojądrowy.

⁽²⁾ Decyzja Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołująca Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznająca mu określone korzyści (Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58), zmieniona decyzją Rady 2013/791/Euratom z dnia 13 grudnia 2013 r. (Dz.U. L 349 z 21.12.2013, s. 100) i decyzją Rady (Euratom) 2015/224 z dnia 10 lutego 2015 r. (Dz.U. L 37 z 13.2.2015, s. 8).

⁽³⁾ W celach informacyjnych w załączniku skrótoowo przedstawiono kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽⁴⁾ Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej została powołana w październiku 2007 r. na początkowy okres 35 lat w celu realizacji projektu ITER mającego wykazać realność wykorzystania syntezy jądrowej pod względem naukowym i technicznym. Jej członkami są Euratom, Chińska Republika Ludowa, Republika Indii, Japonia, Republika Korei, Federacja Rosyjska oraz Stany Zjednoczone Ameryki.

⁽⁵⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁸⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

7. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽⁹⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

8. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiedniej w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

9. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poniższych opinii.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

10. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

11. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

⁽⁸⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽⁹⁾ Art. 107 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013.

Objaśnienie uzupełniające

12. Nie podważając opinii wyrażonych w pkt 10 i 11, Trybunał zwraca uwagę na następującą kwestię. W przyjętych w dniu 7 lipca 2010 r.⁽¹⁰⁾ konkluzjach Rady zatwierdzono kwotę 6,6 mld euro (wg wartości w roku 2008) tytułem wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia w etap budowy projektu ITER, początkowo planowanego na 2020 r. Kwota ta, dwukrotnie wyższa od zakładanych pierwotnie w budżecie kosztów tego etapu realizacji projektu, nie obejmuje kwoty 663 mln euro zaproponowanej w 2010 r. przez Komisję Europejską tytułem rezerwy na nieprzewidziane wydatki⁽¹¹⁾.

13. Ze względu na stopień złożoności działań prowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie⁽¹²⁾ w związku z projektem ITER istnieje poważne zagrożenie, że kwota wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia w etap budowy projektu wzrośnie⁽¹³⁾. To zagrożenie wynika przede wszystkim ze zmian dotyczących zakresu⁽¹⁴⁾ produktów projektu, a także opóźnień w stosunku do aktualnego harmonogramu, który uznano za nierealistyczny⁽¹⁵⁾. Ogłoszenie nowej podstawy projektu ITER (zakresu, harmonogramu i kosztów) przez Radę międzynarodowej organizacji ITER, zaplanowane na czerwiec 2015 r, zostało przeniesione na listopad 2015 r., a następnie na czerwiec 2016 r. Na posiedzeniu w dniach 15–16 czerwca 2016 r. Rada ITER przyjęła zintegrowany zaktualizowany harmonogram projektu ITER, w którym wskazano grudzień 2025 r. jako datę osiągnięcia strategicznych celów pośrednich etapu budowy projektu („First Plasma”).

14. W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie rozpoczęło realizację szeroko zakrojonych działań mających na celu obliczenie szacowanego kosztu końcowego (EAC) wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz etapu budowy projektu. W rezultacie stwierdzono, że oczekiwany wzrost kosztu wyniesie ok. 2 375 mld euro⁽¹⁶⁾ (określono go przy wykorzystaniu poziomu pewności 50 %, stosowanego w przypadku prac inżynierskich na dużą skalę)⁽¹⁷⁾.

15. Nie zaktualizowano jeszcze wyceny wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia w projekt ITER po ukończeniu etapu budowy.

16. W związku z wyzwaniem dotyczącym realizacji projektu ITER w 2015 r. Dyrektor Generalny ITER IO przedłożył Radzie ITER plan działania, w którym przedstawiono, w jaki sposób usunięte zostaną główne przeszkody w realizacji projektu⁽¹⁸⁾. Rada zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia przyjęła własny plan działania, który w dużym stopniu stanowi wsparcie planu działania ITER IO⁽¹⁹⁾. W 2015 r. podjęto wprowadzenie niektórych z głównych działań⁽²⁰⁾, niemniej jednak pełna realizacja obu planów działania zależy obecnie od decyzji podjętych przez Radę ITER na posiedzeniu w czerwcu 2016 r. w odniesieniu do nowych harmonogramów i zasobów projektu ITER.

17. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

⁽¹⁰⁾ Konkluzje Rady z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stanu zaawansowania projektu ITER (11902/10).

⁽¹¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 maja 2010 r. w sprawie stanu zaawansowania i możliwości rozwoju projektu ITER (COM(2010) 226 final).

⁽¹²⁾ Wynika to przede wszystkim z innowacyjnych rozwiązań i wyzwań technicznych związanych z wieloma wkładami niepieniężnymi, które mają zostać wniesione na rzecz organizacji międzynarodowej ITER (ITER IO) oraz ze zmian w specyfikacjach technicznych i zakresie działań, które należą do kompetencji ITER IO i nad którymi Wspólne Przedsięwzięcie ma niewielką kontrolę lub nie ma jej wcale.

⁽¹³⁾ Taką informację ujęto także w sprawozdaniu z postępu prac przedstawionym Radzie Unii Europejskiej w listopadzie 2015 r. i w sprawozdaniu z czwartej rocznej oceny Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawionym Radzie Unii Europejskiej w listopadzie 2015 r.

⁽¹⁴⁾ Jeżeli chodzi o zmiany w zakresie wkładów niepieniężnych, które mają zostać wniesione na rzecz ITER IO, to okazało się, że poprzedni istniejący system kompensowania wzrostów kosztów wynikających z tych zmian (oparty na wytycznych MAC-10) był nieskuteczny, ze szkodą dla kosztu wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz projektu. W marcu 2015 r. Rada ITER zgodziła się zastąpić go nowym systemem funduszy rezerwowych, którego celem było zrekompensowanie odchylenia kosztów wynikających ze zmian w zakresie wkładów agencji krajowych na rzecz projektu.

⁽¹⁵⁾ Przypis 12 do pkt 12 sprawozdania Trybunału za rok 2013 (Dz.U. C 452 z 16.12.2014, s. 44).

⁽¹⁶⁾ Szacunki te obejmują dodatkowy wkład pieniężny w wysokości 300 mln euro, który zostanie wniesiony na rzecz ITER IO do roku 2020 r., oraz 75 mln euro związane z przeniesieniem zamówień publicznych UE do Japonii, nieprzewidzianym w ramach kosztów wyjściowych. Zob. sprawozdanie z postępu prac Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawione Radzie Unii Europejskiej w listopadzie 2015 r.

⁽¹⁷⁾ Nowe szacunki obejmują wzrost o 35 % w stosunku do danych zatwierdzonych przez Radę w 2010 r. Jest to wzrost większy niż wzrost o 428 mln euro ujęty w sprawozdaniu Wspólnego Przedsięwzięcia w listopadzie 2014 r. (zob. pkt 14 sprawozdania Trybunału za 2014 r.), co wynika z większego zakresu prac w 2015 r., co z kolei miało na celu określenie wartości szacowanego kosztu końcowego (EAC) całego etapu budowy, podczas gdy w poprzednim roku oszacowano tylko odchylenia od kosztów związanych z przyznanymi zamówieniami.

⁽¹⁸⁾ W dniu 5 marca 2015 r. Rada ITER IO powołała nowego Dyrektora Generalnego oraz zatwierdziła plan działania ITER IO na 2015 r.

⁽¹⁹⁾ Rada zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia zatwierdziła główne zasady określone w jego planie działania, a w szczególności działania na rzecz utworzenia nowej zintegrowanej organizacji, zgodnie z przewidywaniami nowej Dyrekcji Generalnej Komisji odpowiedzialnej za realizację projektu ITER, oraz zgłosiła prośbę o badanie wszystkich zagadnień prawnych dotyczących realizacji planu działania.

⁽²⁰⁾ W szczególności powołanie mechanizmu funduszu rezerwowego, Rady Wykonawczej Projektu oraz zintegrowanych zespołów projektowych w obszarze budynków.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI**Prezentacja sprawozdania finansowego**

18. W tabeli i informacjach zawartych w dziale 4.3.1.1 informacji dodatkowych do sprawozdania finansowego zatytułowanym „Ustalenia w sprawie zamówień ITER podpisanych z Międzynarodową Organizacją ITER” przedstawiają zamówienia podpisane (kolumna 3) i zamówienia, na które do tej pory przekazano środki (kolumna 4). W tabeli nie przedstawiono jednak faktycznych informacji o stanie zaawansowania robót w toku. W sprawozdaniu finansowym za 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie uzupełniło te informacje o szacunkowe określenie postępu prac, biorąc pod uwagę łączną wartość wydatków na zamówienia związane z ustaleniami, oraz o schemat wskazujący osiągnięcie celów pośrednich w odniesieniu do każdego ustalenia w sprawie zamówienia podpisanego z ITER IO⁽²¹⁾. Mimo uwzględnienia tych szacunków w sprawozdaniu za 2015 r. konieczne jest prowadzenie dalszych prac w celu przedstawienia dokładniejszych informacji dotyczących statusu i wartości działań przeprowadzonych dotychczas przez Wspólne Przedsięwzięcie⁽²²⁾.

Wykonanie budżetu za rok 2015

19. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 467,9 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 586,08 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 100 % i 99,9 %. Natomiast w odniesieniu do pierwotnego budżetu na 2015 r. poziom wykorzystania środków na zobowiązania wyniósł 49 %⁽²³⁾. Z kwoty w wysokości 467,9 mln euro dostępnych środków na zobowiązania 52 % zostało wykorzystane na bezpośrednie zobowiązania indywidualne, a pozostałe 48 % – na zobowiązania globalne⁽²⁴⁾. W odniesieniu do pierwotnego budżetu na 2015 r. poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł 82 %⁽²⁵⁾.

UWAGI DOTYCZĄCE KLUCZOWYCH MECHANIZMÓW KONTROLNYCH W STOSOWANYCH PRZEZ WSPÓLNE PRZEDSIĘWZIĘCIA SYSTEMACH NADZORU I KONTROLI

20. W wielu obszarach poczyniono znaczne postępy, a prowadzone przez Wspólne Przedsięwzięcie w 2015 r. działania zmierzające do obliczenia wartości szacowanego kosztu końcowego etapu budowy projektu stanowiło ważne osiągnięcie (zob. pkt 14 i 15). W czasie przeprowadzania przez Trybunał kontroli (kwiecień 2016 r.) wciąż były prowadzone działania w związku z kilkoma głównymi zagadnieniami dotyczącymi zarządzania Wspólnym Przedsięwzięciem:

- Wspólne Przedsięwzięcie wciąż opracowuje centralny, jednolity system w celu zintegrowania wszystkich danych operacyjnych, finansowych i budżetowych, co pozwoliłoby na regularne monitorowanie i kontrolę szacunków, kosztów i odstępstw. Na spotkaniu w dniach 8-9 czerwca 2015 r. rada zarządzająca zatwierdziła wniosek dyrektora o wdrożenie planowania zasobów przedsiębiorstwa w ciągu dwóch lat.
- Wspólne Przedsięwzięcie opracowało system *Contract Tracker* służący do zarządzania wszystkimi zmianami wprowadzonymi w realizowanych zamówieniach, a także do informowania o odstępstwach i wpływie kosztów.
- Trwają rozmowy z ITER IO na temat systemu służącego do przekazywania informacji na temat stopnia realizacji działań (zarządzanie wartością wypracowaną). Jego celem byłaby poprawa dystrybucji celów pośrednich dotyczących środków finansowych w czasie obowiązywania ustalenia w sprawie zamówienia (zob. pkt 18).
- Jeżeli chodzi o ogólny status planu działań przyjętego przez Wspólne Przedsięwzięcie w odpowiedzi na wcześniejsze audyty wewnętrzne⁽²⁶⁾, w chwili przeprowadzania kontroli przez Trybunał w trakcie realizacji pozostawało tylko pięć zaleceń⁽²⁷⁾.

⁽²¹⁾ Zob. wstępna wersja sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za 2015 r., s. 33–35.

⁽²²⁾ W czasie przeprowadzania kontroli (kwiecień 2016 r.) Wspólne Przedsięwzięcie finalizowało porozumienie z ITER IO dotyczące zmodyfikowanych ram dystrybucji środków przez cały okres trwania ustalenia w sprawie zamówienia, tak aby dokładniej odzwierciedlić postęp osiągnięty przez każdą agencję krajową.

⁽²³⁾ Przyjęta w dniu 3 grudnia 2014 r. pierwotna wersja budżetu obejmowała środki na zobowiązania w wysokości 953,6 mln euro. W budżetach korygujących z 9 czerwca i 2 grudnia 2015 r. środki te zmniejszono do 467,9 mln euro ze względu na opóźnienia w realizacji działań związanych z etapem budowy projektu ITER.

⁽²⁴⁾ Ogólne opóźnienia, jakie wystąpiły w realizacji projektu ITER, tłumaczą niski poziom wykorzystania środków na zobowiązania indywidualne.

⁽²⁵⁾ Przyjęta w dniu 3 grudnia 2014 r. pierwotna wersja budżetu obejmowała środki na płatności w wysokości 645,09 mln euro. Ich wysokość została obniżona do 526,08 mln euro w budżetach korygujących z dnia 9 czerwca i z dnia 2 grudnia 2015 r.

⁽²⁶⁾ Przeprowadzone audyty wewnętrzne dotyczyły obiegu środków finansowych, zarządzania dotacjami, umów z ekspertami, przygotowywania zamówień na składniki operacyjne, zamówień w zakresie budynków ITER, selekcji i naboru, monitorowania realizacji zamówień w dziedzinie budynków ITER, przygotowania ustaleń w sprawie zamówień, przeglądu postępowania w trybie dialogu konkurencyjnego na potrzeby części 3 zamówienia (budynek tokamaka) oraz ograniczonego przeglądu zarządzania zamówieniami.

⁽²⁷⁾ Jedno zalecenie z kontroli zamówień z zakresu budynków ITER, dwa z zakresu przeglądu postępowania w trybie dialogu konkurencyjnego na potrzeby części 3 zamówienia oraz dwa z zakresu ograniczonego przeglądu zarządzania zamówieniami.

- W 2015 r. jednostka audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsięwzięcia ukończyła dwa postępowania – dotyczące systemu promieniowania neutralnego i systemów chłodzenia. Jednostka audytu wewnętrznego przeprowadziła także trzy postępowania dotyczące działań pokontrolnych⁽²⁸⁾, w ramach których wszystkie zalecenia zostały formalnie zamknięte.
- W 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej przeprowadziła działania następcze po ograniczonym przeglądzie dotyczącym postępowania w trybie dialogu konkurencyjnego na potrzeby części 3 zamówienia (budynki tokamaka), przeprowadzonego w 2013 r. Służba Audytu Wewnętrznego potwierdziła wysiłki podjęte przez Wspólne Przedsięwzięcie w celu realizacji zaleceń mających na celu ogólną poprawę procesu udzielania zamówień. Dwa zalecenia były wciąż w trakcie realizacji⁽²⁹⁾. Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła także końcową kontrolę niezrealizowanych zaleceń sformułowanych w wyniku kontroli ustaleń w sprawie postępowań o udzielenie zamówienia przeprowadzonych w 2012 r. Stwierdzono, że z dziewięciu zaleceń wciąż niezrealizowanych po pierwszych działaniach następczych z 2014 r. siedem zostało odpowiednio wdrożonych. Dwa kolejne zostaną ponownie ocenione w ramach nowego postępowania dotyczącego wdrażania ustaleń w sprawie zamówień⁽³⁰⁾.
- W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie zleciło niezależną ocenę zamówień dotyczących jego budynków⁽³¹⁾. Wśród innych wniosków dotyczących opóźnień i odstępstw, jakie dotknęły Wspólne Przedsięwzięcie w związku z budynkami (zob. pkt 13 i 14), autorzy wielokrotnie przytaczali ocenę, zgodnie z którą harmonogram i rezerwa na nieprzewidziane wydatki były nierealistyczne w wyniku niewystarczająco rozwiniętej koncepcji projektu.
- W 2015 r. w wewnętrznym systemie zarządzania ryzykiem Wspólnego Przedsięwzięcia nie stwierdzono nowych zagrożeń. Z 16 działań określonych w 2015 r. w celu wyeliminowania bardzo dużych zagrożeń 11 zostało zrealizowanych, trzy są w trakcie realizacji, a realizacji dwóch jeszcze nie rozpoczęto.

Zamówienia i dotacje na składniki operacyjne

21. W 2015 r. procedury negocjacyjne stanowiły 45 % spośród 84 postępowań o przyznanie zamówienia na składniki operacyjne (w 2014 r. było to 58 %). Wspólne Przedsięwzięcie ograniczyło wprowadzenie w 2015 r. odsetek procedur negocjacyjnych, lecz niezbędne jest podjęcie wysiłków w celu zwiększenia konkurencyjnego charakteru postępowań o udzielenie zamówienia na składniki operacyjne. W przypadku dotacji średnia liczba otrzymanych wniosków wyniosła tylko 1,4 na zaproszenie.

22. Trybunał skontrolował pięć postępowań o udzielenie zamówienia na składniki operacyjne. Dokonano znacznych postępów w zakresie aktualizacji szacunków kosztów na etapie ogłaszania postępowań o udzielenie zamówienia. Stwierdzono jednak następujące uchybienia:

- W jednym przypadku wartość szacowanego kosztu końcowego⁽³²⁾ była o 21 % wyższa (4,7 mln euro według wartości w 2008 r.) niż budżet przyznany na rzecz zamówienia w chwili ogłoszenia postępowania. W innym przypadku miał miejsce wzrost o 20 % (11,9 mln euro według wartości z 2008 r.).
- Jedno postępowanie o udzielenie zamówienia zakończono osiem miesięcy po dacie określonej w strategii udzielania zamówienia. Jedną z przyczyn było trzymiesięczne opóźnienie w zakończeniu procedury składania ofert. W konsekwencji zamówienia udzielono w październiku 2015 r., a nie w lutym 2015 r., jak początkowo planowano.
- W jednym przypadku, mimo że ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE, Wspólne Przedsięwzięcie nie zamieściło odniesienia do ogłoszenia na swojej stronie internetowej, wbrew wymogom swojego regulaminu finansowego.

⁽²⁸⁾ Działania pokontrolne dotyczące zarządzania dotacjami, przygotowywania zamówień na składniki operacyjne i obiegu środków finansowych.

⁽²⁹⁾ Zalecenie 5 – „Należy poprawić dokumentację dotyczącą zamówień publicznych” (zalecenie ocenione jako ważne) i zalecenie 6 – „Należy zapewnić odpowiednie zatwierdzanie produktów przekazanych przez strony trzecie wspomagające postępowanie o udzielenie zamówienia” (ocenione jako bardzo ważne).

⁽³⁰⁾ Zalecenie 7 – „Należy przyjąć i wdrożyć politykę szacowania kosztów końcowych” (ocenione jako krytyczne) i zalecenie 9 – „Należy zmodernizować koncepcję i zawartość narzędzi wykorzystywanych do planowania i monitorowania projektów oraz sprawozdawczości” (ocenione jako bardzo ważne).

⁽³¹⁾ Niezależna ocena projektu dotyczącego budynków ITER (wrzesień–listopad 2015 r.) przekazana radzie zarządzającej Wspólnego Przedsięwzięcia w grudniu 2015 r.

⁽³²⁾ Według definicji Wspólnego Przedsięwzięcia – oczekiwany całkowity koszt działania ujętego w harmonogramie, element struktury podziału prac lub projekt w chwili, gdy określony zakres prac został zakończony. Zastosowany szacunek kosztów to EAC 50: „wartość kosztu, dla którego istnieje 50 % prawdopodobieństwa, że koszt realizacji projektu będzie niższy od tej wartości, natomiast 50 % prawdopodobieństwa, że będzie od niej wyższy”.

Kontrola i monitorowanie na poziomie ogólnym zamówień i dotacji na składniki operacyjne

23. We Wspólnym Przedsięwzięciu obowiązuje system przeprowadzania kontroli⁽³³⁾ u kontrahentów. Celem tych kontroli jest weryfikacja spełnienia wymagań w zakresie zapewnienia jakości⁽³⁴⁾.

24. Kontrolę i monitorowanie zamówień na składniki operacyjne na poziomie ogólnym (z uwzględnieniem weryfikacji finansowych i weryfikacji zgodności) objęto planami kontroli na 2015 r. jednostki kontroli wewnętrznej i Służby Audytu Wewnętrznej Komisji Europejskiej⁽³⁵⁾.

25. W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadziło kontrole *ex post* u trzech beneficjentów, którym udzieliło dotacji⁽³⁶⁾. Wspólne Przedsięwzięcie podejmuje wprawdzie niezbędne działania w celu skorygowania wykrytych błędów⁽³⁷⁾, jednak nie obliczyło poziomu błędu resztowego z uwagi na niewielką liczbę przeprowadzonych dotychczas kontroli *ex post*⁽³⁸⁾ oraz niewielki wpływ dotacji przyznanych przez Wspólne Przedsięwzięcie na jego budżet ogólny⁽³⁹⁾.

INNE KWESTIE

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

26. W dniach 8–9 czerwca 2015 r. rada zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia przyjęła strategię zwalczania nadużyć finansowych i związany z nią plan działania. W dniu 9 grudnia 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie przyjęło także decyzję na temat zasad dotyczących zgłaszania naruszeń. Do czasu przeprowadzania przez Trybunał kontroli (kwiecień 2016 r.) przeprowadzono większość działań i poinformowano o nich. Przeprowadzono także szkolenie dla wszystkich działów Wspólnego Przedsięwzięcia.

Ramy prawne

27. Nowe rozporządzenie finansowe mające zastosowanie do budżetu ogólnego UE⁽⁴⁰⁾ zostało przyjęte w dniu 25 października 2012 r. i zaczęło obowiązywać z dniem 1 stycznia 2013 r.⁽⁴¹⁾. Ramowe rozporządzenie finansowe dotyczące organów⁽⁴²⁾, o których mowa w art. 208 nowego rozporządzenia finansowego, weszło w życie z dniem 8 grudnia 2013 r.

28. W dniu 2 grudnia 2015 r. rada zarządzająca Wspólnego Przedsięwzięcia ostatecznie zmieniła jego regulamin finansowy i przepisy wykonawcze w celu dostosowania ich do nowych ram finansowych UE. W lutym 2016 r. Komisja Europejska wydała pozytywną opinię na temat zmian wprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie do regulaminu finansowego. Zobowiązała jednak Wspólne Przedsięwzięcie do wzięcia pod uwagę dopracowania niektórych przepisów wykonawczych dotyczących konkretnych odstępstw od rozporządzenia finansowego UE i od ramowego rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do organów, o których mowa w art. 208⁽⁴³⁾.

⁽³³⁾ Z 19 kontroli jakości przeprowadzonych w 2015 r. do sierpnia 2016 r. ukończono 15, trzy nie zostały ukończone, a jedną anulowano. W ramach przeprowadzonych kontroli stwierdzono 33 przypadki niezgodności z procedurami i 127 obszarów wymagających poprawy.

⁽³⁴⁾ Zakres kontroli obejmuje plan jakości, wszelkie przypadki niezgodności z konkretnym wymogiem, kontrolę zakupów i zarządzanie pracami zleconymi, zarządzanie dokumentacją i danymi, zarządzanie zmianami i odchyleniami, plan kontroli jakości robót inżynierskich, szczegółowy harmonogram realizacji projektu, zarządzanie ryzykiem obciążającym umowę oraz plan kontroli jakości prac technicznych.

⁽³⁵⁾ Zob. pkt 20, tiret trzecie i czwarte.

⁽³⁶⁾ Na dziewięć skontrolowanych dotacji (trzy na każdego beneficjenta) przypadło łącznie 1 mln euro, co odpowiada 5 % wszystkich beneficjentów dotacji i stanowi 1,4 % łącznej wartości, na jaką podpisano umowy o udzielenie dotacji (według stanu na kwiecień 2016 r. – 66 beneficjentów na przyznane środki o łącznej wartości 76 mln euro od czasu powołania Wspólnego Przedsięwzięcia). Wpływ finansowy wykrytych błędów wynosił 26 000 euro na korzyść Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽³⁷⁾ Poprzez potrącenie kwoty albo wystawienie noty debetowej.

⁽³⁸⁾ Pięciu beneficjentów i łączna skontrolowana kwota w wysokości 5,7 mln euro, co odpowiada 7,5 % zarówno wszystkich beneficjentów, jak i wszystkich podpisanych umów o udzielenie dotacji od powołania Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽³⁹⁾ 1,7 % z 4,4 mld euro całkowitych zobowiązań budżetowych na dzień 31 grudnia 2015 r. od powołania (zob. załącznik I do sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami za 2015 r.).

⁽⁴⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽⁴¹⁾ Z wyjątkami wymienionymi w art. 214 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.

⁽⁴²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 110/2014 w sprawie modelowego rozporządzenia finansowego dla organów realizujących partnerstwa publiczno-prywatne (Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2).

⁽⁴³⁾ W szczególności: kryteria ustalania, czy zobowiązanie prawne może być wykonane przed zobowiązaniem budżetowym (art. 70 ust. 2 regulaminu), kryteria zawierania umów z ITER IO, agencjami krajowymi i państwami członkowskimi, w których mieszczą się ITER IO lub F4E, bez postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (art. 85b regulaminu), warunki uzasadniające odejście od zawierania umów o usługi dodatkowe na maksymalnie trzy lata (art. 85e regulaminu) oraz zasady ustanawiania przez radę zarządzającą listy organizacji, którym można przyznawać dotacje bez uprzedniego zaproszenia do składania wniosków, jak również późniejszego korzystania z tej listy (art. 90c regulaminu).

29. Nowe rozporządzenie finansowe dotyczące Wspólnego Przedsięwzięcia i przepisy wykonawcze do niego weszły w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. Nowe przepisy dotyczące udzielania zamówień i dotacji weszły w życie w dniu 1 czerwca 2016 r. Obecnie Wspólne Przedsięwzięcie prowadzi przegląd swoich procedur działania i procesów, których dotyczą te nowe wymogi.

Roczne sprawozdanie z działalności

30. W rocznym sprawozdaniu z działalności za 2015 r. przewodniczący rady zarządzającej Wspólnego Przedsięwzięcia zawarł informację o przypadkach przekroczenia kosztów i opóźnień, jakie dotychczas dotknęły projekt ITER, a także o oczekiwaniach co do tego, by do końca 2016 r. powstał nowy budżet i harmonogram. Ponadto dyrektor Wspólnego Przedsięwzięcia potwierdził, że system kontroli wewnętrznej jest nadal rozwijany w celu odpowiedniego ograniczania zagrożeń wskazanych przez Trybunał, w szczególności dotyczących kwoty wkładu Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz etapu budowy projektu ITER⁽⁴⁴⁾.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI

Polityka w zakresie praw własności intelektualnej i przemysłowej

31. W dniu 27 czerwca 2013 r. rada zarządzająca przyjęła decyzję w sprawie realizacji polityki przemysłowej Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz jego polityki w zakresie praw własności intelektualnej i rozpowszechniania informacji.

32. Dla każdego działania związanego z udzielaniem zamówień Wspólne Przedsięwzięcie opracowało dokument wyznaczający strategię udzielania zamówień. Sporządzono listę kontrolną dotyczącą monitorowania wdrażania strategii udzielania zamówień pod kątem odpowiedzialności za główne elementy każdego z działań związanych z zamówieniami.

33. Do czasu kontroli (kwiecień 2016 r.) Wspólne Przedsięwzięcie wdrożyło już większość postanowień zawartych w decyzji rady zarządzającej z dnia 27 czerwca 2013 r., jednak pięciu z nich nie zrealizowano jeszcze w pełni⁽⁴⁵⁾, a realizacja trzech wciąż była w toku⁽⁴⁶⁾. Planowana jest ocena oddziaływania tych polityk, jednak na razie jej nie przeprowadzono.

Umowa z państwem przyjmującym

34. Zgodnie z umową z państwem przyjmującym podpisaną z Królestwem Hiszpanii w dniu 28 czerwca 2007 r. stała siedziba miała zostać udostępniona Wspólnemu Przedsięwzięciu w terminie do czerwca 2010 r.

35. Rząd Hiszpanii, po wymianie informacji z przedstawicielami Wspólnego Przedsięwzięcia, przedstawił mu formalną ofertę w dniu 10 marca 2015 r. W grudniu 2015 r. państwo przyjmujące poinformowało radę zarządzającą, że rozmowy na poziomie ministerialnym dotyczące sformalizowania tej oferty nie zostały zakończone i zamiast tego zaproponowało rozpoczęcie negocjacji z właścicielem budynku, w którym obecnie zlokalizowana jest siedziba Wspólnego Przedsięwzięcia, mające na celu przekształcenie go w stałą siedzibę Wspólnego Przedsięwzięcia. W trakcie kontroli (kwiecień 2016 r.) Wspólne Przedsięwzięcie było w trakcie rozpatrywania tej nowej propozycji.

Przepisy wykonawcze do regulaminu pracowniczego

36. W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie kontynuowało przyjmowanie przepisów analogicznych do unijnych przepisów wykonawczych do regulaminu pracowniczego⁽⁴⁷⁾. Nadal jednak konieczne jest przyjęcie pewnych szczegółowych przepisów wykonawczych do regulaminu pracowniczego⁽⁴⁸⁾.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽⁴⁴⁾ Sprawozdanie roczne za rok budżetowy 2014, pkt 27 (Dz.U. C 422 z 17.12.2015, s. 33).

⁽⁴⁵⁾ Wytyczne dotyczące rekompensaty finansowej za udział w dialogu konkurencyjnym.

⁽⁴⁶⁾ Rozszerzone zwolnienie od odpowiedzialności za zobowiązania w dziedzinie atomowej, przejście na zamówienia publiczne oparte głównie na wynikach oraz badanie możliwości wprowadzenia dwustopniowego dialogu konkurencyjnego.

⁽⁴⁷⁾ W szczególności dotyczących rekrutacji, emerytur i rent, wynagrodzeń i świadczeń, warunków pracy, wydatków medycznych, zasad etyki i postępowania oraz personelu zatrudnionego poza UE.

⁽⁴⁸⁾ Między innymi dotyczących rekrutacji pracowników zatrudnianych na czas określony, wykorzystania i zatrudniania pracowników kontraktowych oraz procedur oceny i awansu pracowników, postępowania dyscyplinarnego i administracyjnych postępowani wyjaśniających.

ZAŁĄCZNIK

**Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii
Termojądrowej (Barcelona)**

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 45 i 49 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energetyczną)</p>	<p>Rozdział 5 „Wspólne przedsiębiorstwa” Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energetyczną, a w szczególności:</p> <p>Artykuł 45</p> <p><i>„Przedsiębiorstwa o podstawowym znaczeniu dla rozwoju przemysłu jądrowego we Wspólnocie mogą być tworzone jako wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu niniejszego Traktatu, zgodnie z postanowieniami poniższych artykułów...”.</i></p> <p>Artykuł 49</p> <p><i>„Wspólne przedsiębiorstwa tworzy się decyzją Rady. Każde wspólne przedsiębiorstwo ma osobowość prawną”.</i></p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(Decyzja Rady 2007/198/Euratom, zmieniona decyzją Rady 2013/791/Euratom i decyzją Rady (Euratom) 2015/224)</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — wnoszenie wkładu Europejskiej Wspólnoty Energetycznej („Euratom”) na rzecz Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej ITER, — wnoszenie wkładu Euratomu na rzecz realizowanych wspólnie z Japonią działań w ramach szeroko zakrojonej koncepcji mających na celu szybkie uzyskanie energii termojądrowej, — przygotowanie i koordynacja programu działań mających na celu przygotowanie do budowy demonstracyjnych reaktorów syntezy jądrowej wraz z instalacjami towarzyszącymi, w tym międzynarodowej instalacji napromieniowywania materiałów przeznaczonych do syntezy jądrowej (IFMIF – International Fusion Materials Irradiation Facility). <p>Zadania</p> <ul style="list-style-type: none"> — nadzór nad przygotowaniem obiektu do realizacji projektu ITER, — dostarczanie organizacji ITER komponentów, sprzętu, materiałów i innych zasobów, — zarządzanie zamówieniami na podstawie ustaleń zawartych z organizacją ITER oraz, w szczególności, zarządzanie związanymi z tym procedurami zapewnienia jakości, — przygotowanie i koordynacja udziału Euratomu w naukowym i technicznym wykorzystaniu projektu ITER, — koordynacja badań naukowych i technicznych oraz prac rozwojowych w ramach wkładu Euratomu w organizację ITER, — przekazywanie wkładu finansowego Euratomu na rzecz organizacji ITER, — organizacja udostępniania zasobów ludzkich na rzecz organizacji ITER, — utrzymywanie kontaktów z organizacją ITER i prowadzenie wszelkich innych działań na rzecz realizacji umowy ITER.

Zarządzanie	Rada zarządzająca, dyrektor i inne organy Rada zarządzająca odpowiada za nadzorowanie Wspólnego Przedsięwzięcia w realizacji jego celów oraz zapewnia bliską współpracę między Wspólnym Przedsięwzięciem i jego członkami w ramach prowadzonej przez nie działalności. Oprócz rady zarządzającej i dyrektora, który pełni obowiązki naczelnego członka zarządu, odpowiadając za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem i będąc jego prawnym przedstawicielem, organy Wspólnego Przedsięwzięcia to: Biuro, Panel Doradztwa Technicznego, Komisja ds. Zamówień i Umów, Komisja ds. Administracji i Zarządzania, Komisja ds. Kontroli, Panel ds. Audytu Wewnętrznego. Audyt wewnętrzny: jednostka audytu wewnętrznego i Służba Audytu Wewnętrznego Komisji Europejskiej (IAS) od dnia 1 stycznia 2012 r. Kontrola zewnętrzna: Europejski Trybunał Obrachunkowy. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu: Parlament Europejski działający na zalecenie Rady.
Działalność i usługi w 2015 r.	Szczegółowe informacje dotyczące działalności i usług w 2015 r. można znaleźć na stronie internetowej Wspólnego Przedsięwzięcia: http://www.fusionforenergy.europa.eu/

Źródło: Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

14. Aktualny szacowany koszt końcowy bezpośrednich wydatków związanych z budową projektu ITER został przedstawiony w sprawozdaniu Wspólnego Przedsięwzięcia za 2015 r. dla Rady Unii Europejskiej. Należy jednak zauważyć, że pierwotne dane przedstawione w sprawozdaniu nie obejmowały wkładów pieniężnych na organizację ITER po 2020 r. Powodem niepewności związanej z wymaganym poziomem wpłat środków pieniężnych na organizację ITER jest to, że organizacja ITER wciąż pracuje na podstawie przejrzanego harmonogramu ITER i zawartych w nim wymogów w zakresie środków, które wówczas nie zostały zatwierdzone przez Radę ITER.

W 2016 r. F4E ściśle współpracowało z organizacją ITER nad ukierunkowaniem środków na działania konieczne do realizacji głównego etapu dotyczącego projektu Pierwsza plazma.

Równocześnie organizacja ITER opracowała nowy harmonogram etapowego planowania operacji ITER. Niezależna grupa ekspertów wyznaczona przez Radę ITER dokonała przeglądu harmonogramu, a zaktualizowany harmonogram z projektem Pierwsza plazma w grudniu 2015 r. został zatwierdzony ad-referendum⁽¹⁾ przez Radę ITER w czerwcu 2016 r.

Chociaż szacowany koszt końcowy bezpośrednich wydatków F4E na budowę projektu ITR zgodnie z nowym harmonogramem nie uległ istotnym zmianom w porównaniu z szacunkami przedstawionymi w grudniu 2015 r., prace przeprowadzone z organizacją ITER pozwolą ustalić z większą pewnością poziom wkładów pieniężnych organizacji ITER po 2020 r.

Ponadto F4E oszacowała orientacyjnie potrzebne środki finansowe na ukończenie etapu budowy i przedstawiła je Radzie Zarządzającej w czerwcu 2016 r. Kosztorys jest obecnie poprawiany w związku z posiedzeniem Rady ITER, które odbędzie się w listopadzie 2016 r.

Komisja przygotowuje ponadto komunikat dla Rady i Parlamentu w sprawie możliwości osiągnięcia postępów w realizacji projektu ITER, domagając się mandatu w sprawie pozycji Unii Europejskiej podczas posiedzenia Rady ITER w listopadzie 2016 r.

16. Chociaż wiele działań przyjętych w planach działania ITER i F4E na 2015 r. ma specyficzny charakter, wiele z nich jest związanych z ciągłym doskonaleniem i ma charakter stały.

Z sześciu głównych grup działania w planie działania ITER na 2015 r. cztery zostały ukończone, a dwa wciąż są realizowane. F4E dokonało przeglądu planu działania na 2015 r. w świetle decyzji podjętych przez Radę ITER w czerwcu 2016 r. i uważa, że plan nie uległ istotnej zmianie.

Ponadto nowy dyrektor F4E, na wniosek Rady Zarządzającej, przygotowuje plan naprawczy, który obejmuje wciąż realizowane elementy planu działania na 2015 r. wraz z nowymi priorytetami wynikłymi w trakcie 2016 r., w tym działaniem „Prosta droga do projektu pierwszej plazmy (en. Straight Road to First Plasma Project).

18. Jeżeli chodzi o wartość prowadzonych prac, F4E używa kwoty uzyskanego kredytu ITER w stosunku do przewidywanej wartości kredytu ITER. F4E prowadzi rozmowy z organizacją ITER na temat uzgodnienia profilu przydziału środków w sposób bardziej dostosowany do postępów w ramach każdego zamówienia.

19. Opóźnienia związane z projektem ITER wymagały od stron ITER przyjęcia nowego dokumentu bazowego, w którym określono datę projektu Pierwsza plazma na grudzień 2025 r. Opóźnienia miały bezpośredni wpływ na indywidualne zobowiązania i płatności w F4E, co przełożyło się na niższy od oczekiwanego odsetek wykonania na początku roku. Po przyjęciu bardziej realnego harmonogramu planowanie i wykonanie budżetu zostanie usprawnione i będzie bardziej dostosowane do głównych etapów, które F4E musi osiągnąć.

20. Centralny i jednolity system kontroli i monitorowania danych

W 2015 r. Rada Zarządzająca F4E została poinformowana o możliwym wdrożeniu systemu informacji. W kolejnych miesiącach przeprowadzono ocenę aktualnego statusu systemów informacyjnych F4E, jakości danych i dojrzałości procesu.

Na początku 2016 r., po objęciu funkcji przez nowego dyrektora, przeprowadzono ocenę zewnętrzną obejmującą ocenę skutków, a także analizę opłacalności różnych opcji.

⁽¹⁾ Zatwierdzenie ad-referendum to proces zatwierdzenia, który wymaga zatwierdzenia odpowiednich wymaganych środków budżetowych przez odpowiednią władzę budżetową i finansową (władza budżetowa).

Doradzono F4E, że najbardziej opłacalnym i najmniej ryzykownym podejściem byłoby stopniowe wprowadzenie odpowiednich narzędzi informatycznych do zarządzania kosztami. Aby doprowadzić do pożądaných usprawnień w planowaniu i kontroli kosztów, używany będzie ogólny model danych jako podstawa do wprowadzania różnych aplikacji informatycznych. Pozwoli to wprowadzić dane pochodzące z istniejących modułów do bazy danych (zarządzanie projektami, kontrola odchyleń) szacowanych kosztów końcowych i środków przyznanych na różne projekty F4E. F4E rozpoczęło wdrażanie zaleceń sformułowanych w wyniku kontroli zewnętrznej.

Contract Tracker

F4E wprowadziło portal do wymiany dokumentów z dostawcami – Contract Tracker. Dzięki portalowi zespoły projektowe mogą monitorować i kontrolować rezultaty umów. W połączeniu z platformą Primavera Scheduling portal pozwala monitorować główne etapy i ogólne postępy projektu. To już prawie trzecia generacja tego systemu, który jest stosowany w odniesieniu do wszystkich nowych umów.

W 2015 r. F4E postanowiło również opracować narzędzie do obsługi wszystkich zmian umów i odstępstw od umów. Narzędzie zostało opracowane w 2015 r., było testowane w 2016 r., a jego dwa główne moduły (odstępstwa F4E wobec dostawców i odstępstwa dostawców) zaczęto wprowadzać w lipcu 2016 r.

Narzędzie obejmuje realizację procesu odstępstwa, w tym prawidłowe odnotowanie skutków finansowych, sprawdzenie dostępnych środków budżetowych przed powstaniem zobowiązania i połączenie z funduszem rezerwowym. Fundusz jest połączony z platformą Contract Tracker, tak aby F4E i dostawca mogli wyświetlić wszystkie odstępstwa od danej umowy oraz jej status.

EVM

Jeżeli chodzi o wartość prowadzonych prac, F4E używa kwoty uzyskanego kredytu ITER w stosunku do przewidywanej wartości kredytu ITER (zob. odpowiedź na pkt 18).

Przeprowadzanie audytów wewnętrznych

Do czerwca 2016 r. F4E przeprowadziło wszystkie planowane audyty wewnętrzne. Udało się to osiągnąć dzięki wyraźnemu naciskowi, jaki F4E położyło na zarządzanie w tym konkretnym obszarze, co odnotowała komisja audytowa F4E w czerwcu 2016 r.

Sprawozdania jednostki audytów wewnętrznych

W czerwcu 2016 r. zakończono dwa zobowiązania związane z systemami wiązki neutralnej i systemami kriogenicznymi. W wyniku audytu zamówień dotyczących systemów kriogenicznych i cyklu paliwa jednostka audytu wewnętrznego wydała siedem zaleceń, a kierownictwo F4E zaakceptowało sześć z nich (2 bardzo ważne, 2 ważne i 2 pożądane). W wyniku audytu zamówień dotyczących wiązki neutralnej i zasilacza do cyklotronu elektronów wydano piętnaście zaleceń, a kierownictwo F4E zaakceptowało trzynaście z nich (5 bardzo ważnych i 8 ważnych).

Zarówno sprawozdania, jak i odpowiednie plany działania proponowane przez kierownictwo F4E zostały omówione i pozytywnie ocenione przez komisję audytową w czerwcu 2016 r.

Sprawozdania Służby Audytu Wewnętrznego

Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła po raz drugi działania następcze w stosunku do ograniczonego przeglądu procedury dialogu konkurencyjnego dotyczącej pakietu 03 w celu weryfikacji dwóch działań, które nie zostały zamknięte w czasie pierwszych działań następczych. W końcowym sprawozdaniu z dnia 15 czerwca 2016 r. Służba Audytu Wewnętrznego stwierdziła, że w odniesieniu do tych dwóch zaleceń, F4E przygotowało ostatnio odpowiednie działania łagodzące.

Ponieważ działania ostatnio wdrożono, skuteczności podjętych środków nie można było ocenić podczas wizyty Służby Audytu Wewnętrznego. Zostaną one poddane ponownej ocenie w drugiej połowie 2016 r. w celu zamknięcia zaleceń.

Sfinalizowano zobowiązanie Służby Audytu Wewnętrznego dotyczące wdrażania ustaleń dotyczących zamówień, w odniesieniu do których podjęto działania w terenie w pierwszym tygodniu października 2015 r. W dniu 7 czerwca 2016 r. F4E otrzymało projekt sprawozdania, a spotkanie zamykające audyt z dyrektorem F4E odbyło się dnia 8 lipca. We wstępnym projekcie nie odnotowano krytycznych zaleceń.

Korporacyjne zarządzanie ryzykiem

Do czerwca 2016 r., kiedy przeprowadzono ostatnią aktualizację i przedstawiono ją organom zarządzającym F4E, wystąpiły jedynie trzy bardzo poważne zagrożenia, które były ściśle monitorowane przez kierowników wyższego szczebla F4E. Wspomniane zagrożenia zniwelowano w ramach siedmiu działań. Podczas aktualizacji z czerwca 2016 r. F4E zidentyfikowało 5 nowych działań o priorytetowym znaczeniu w stosunku do dwóch już istniejących, których wdrożenie zajęło więcej czasu niż pierwotnie planowano.

F4E podkreśla, że zarządzanie ryzykiem korporacyjnym jest procesem ciągłym i stanowi element działań kontrolnych F4E.

21. F4E dąży do ograniczenia korzystania z procedury negocjacyjnej w możliwie jak największym stopniu. Jednakże ze względu na charakter działań wymagających najnowszych technologii i badań w związku z projektem ITER, procedura ograniczona jest niestety często wykorzystywana.

Wykorzystano większość możliwości, które F4E miało do dyspozycji, aby zwiększyć konkurencję i zaangażowanie sektorowe. Wymiana informacji na temat podobnych, pionierskich projektów tego typu w Europie wykazuje wiele podobieństw i wspólnych obaw w tym obszarze.

Stworzono forum dyskusyjne z licznymi organizacjami europejskimi w celu opracowania wspólnej strategii maksymalizującej zyski dla wszystkich graczy.

22. F4E uważa, że przyczyny komentarzy przedstawionych przez Europejski Trybunał Obrachunkowy na temat wybranych procedur przetargowych są następujące:

Szacowany koszt końcowy

Wartość podana w polu przyznanego budżetu nie obejmowała planu awaryjnego związanego z ryzykiem, lecz jedynie zakres. Szacowany koszt końcowy 50 został opracowany na późnym etapie i uwzględnia niepewności i zagrożenia, które mogą zaistnieć w czasie realizacji zamówienia.

Opóźnienie jednej procedury przetargowej

Trzymiesięczne opóźnienie było spowodowane głównie wydłużeniem daty składania ofert i wydłużeniem okresu wyjaśnienia procedur wyrażenia zainteresowania i przetargów.

Brak publikacji odniesienia do ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w witrynie internetowej F4E

Błąd powstał w procesie publikacji ogłoszenia o udzieleniu zamówienia. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało prawidłowo opublikowane w Dzienniku Urzędowym, który stanowi prawne odniesienie dla publikacji, natomiast publikacja w witrynie internetowej jest dodatkowym kanałem.

28. Po konsultacji z Komisją F4E planuje wprowadzić takie postanowienia do swoich przepisów wykonawczych do końca 2016 r.

29. Nowe wymogi znalazły wyraz w procedurach roboczych F4E (strategie polityczne, procesy, procedury itp.).

30. F4E nieustannie usprawnia kontrolę wewnętrzną, koncentrując zasoby na wynikach ITER koniecznych do realizacji głównego etapu projektu Pierwsza plazma, a jednocześnie respektuje ograniczony budżet do 2020 r.

Obecnie w F4E są prowadzone działania mające na celu optymalizację przydzielania zasobów ludzkich w priorytetowych obszarach, w porozumieniu z organizacją ITER, aby możliwie w jak największym stopniu zamrozić koszty związane z wzorami i interfejsami, ponieważ w przeszłości te pozycje generowały największe koszty. Trwają prace nad systemem kontroli kosztów projektu, aby lepiej monitorować zmiany kosztów i zarządzać wszystkimi zmianami umów.

F4E usprawniło również monitorowanie postępów w realizacji projektu i jego wyników (osiągnięcie kluczowych etapów, wykonanie budżetu w stosunku do planu itp.), powołując dział ds. zarządzania projektami, infrastruktury i kontroli oraz wprowadzając comiesięczne spotkania na temat kierowania projektami.

Od października 2016 r. wzmocniono również strukturę odpowiedzialności, tworząc nowy dział, który koncentruje się na kwestiach handlowych i finansowych. Wzmocniony zostanie zespół kierownictwa wyższego szczebla. W nadchodzących miesiącach wprowadzone zostaną dalsze usprawnienia organizacyjne i procesowe.

32. Przyjęto dokument w sprawie jednolitej własności intelektualnej, który jest stosowany od kilku miesięcy. Aby sformalizować korzystanie z dokumentu, uwzględniono go jako bezpośredni krok we wszystkich nowych procesach dotyczących procedur przetargowych na podstawie nowego rozporządzenia finansowego i przepisów wykonawczych, które zostały przejrzane i zaktualizowane w okresie od kwietnia do czerwca 2016 r.

33. F4E wykonało plan działania i wdrożyło 28 z 32 działań. Cztery działania zostały anulowane: jedno zostało uznane za nieaktualne, jedno zostało zastąpione w toku realizacji projektu, a dwa zostały anulowane w wyniku bezowocnych negocjacji z zainteresowanymi stronami. W latach 2016–2017 Komisja przeprowadzi ocenę skutków działań F4E (oraz całego projektu ITER).

35. Po tym jak hiszpańskie ministerstwo przyznało, że wcześniej proponowany budynek nie zapewnia odpowiedniej powierzchni roboczej dla pracowników F4E w siedzibie w Barcelonie, rozpoczęto negocjacje nowej umowy w obecnym budynku.

W dniu 15 kwietnia 2016 r. F4E otrzymało formalną ofertę dotyczącą obecnego budynku od ministerstwa. Oferta dotyczyła długoterminowej umowy najmu obecnych pomieszczeń i powiększenia obecnej powierzchni biurowej o około 1 000 m².

W dniu 28 kwietnia oferta została przedstawiona i przyjęta przez prezydium Rady Zarządczej F4E. W dniu 17 maja ministerstwo przekazało F4E nową umowę najmu, już podpisaną przez właściciela budynku.

W dniu 24 maja dyrektor F4E podpisał ofertę, a dnia 8 czerwca ministerstwo przesłało ofertę podpisaną przez hiszpańskiego sekretarza stanu ds. badań, rozwoju i innowacji ponownie do F4E.

Na spotkaniu pod koniec czerwca 2016 r. Rada Zarządzająca F4E otrzymała informację o zawarciu długoterminowej umowy najmu biur F4E między Królestwem Hiszpanii a właścicielem budynku oraz zatwierdziła plany remontu powierzchni biurowych przekazanych F4E.

36. Zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego oraz mając należyty wzgląd na terminy w nim przewidziane, F4E przyjęło i zatwierdziło następujące przepisy wykonawcze w 2015 r. i w pierwszej połowie 2016 r.:

- zatrudnienie pracowników tymczasowych,
- ocena urzędników, pracowników tymczasowych i pracowników kontraktowych,
- bezpłatny urlop,
- awans,
- przeklasyfikowanie pracowników tymczasowych,
- przeklasyfikowanie pracowników kontraktowych,
- praca w niepełnym wymiarze czasu,
- praca zdalna,
- czas pracy.

Pozostałe przepisy wykonawcze albo oczekują na przyjęcie wzorcowych decyzji mających zastosowanie do agencji i wspólnych przedsięwzięć, albo na przegląd Komisji Europejskiej.

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia**

(2016/C 473/06)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–5	48
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	6	48
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	7–14	49
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	12	50
Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	13	50
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	15–23	50
Prezentacja sprawozdania finansowego	15–17	50
Wykonanie budżetu za rok 2015	18–19	50
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH w ramach 7PR ..	20–21	50
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia FCH w ramach programu „Horyzont 2020”	22–23	51
INNE KWESTIE	24–28	51
Główne systemy kontroli i nadzoru	24	51
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	25–27	51
Służba Audytu Wewnętrznego Komisji	28	51
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	29–30	52
Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie	29	52
Konflikt interesów	30	52
ZAŁĄCZNIK		53

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych (Wspólne Przedsiębiorstwo FCH) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w maju 2008 r.⁽¹⁾ na okres do dnia 31 grudnia 2017 r. i uzyskało niezależność finansową w dniu 15 listopada 2010 r. W maju 2014 r.⁽²⁾ Rada uchyliła rozporządzenie ustanawiające i przedłużyła okres istnienia wspólnego przedsiębiorstwa pod nazwą „Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2” (Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2)⁽³⁾ w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji⁽⁴⁾ na okres do dnia 31 grudnia 2024 r.
2. Cele Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH obejmują wspieranie działań w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w państwach członkowskich i państwach stowarzyszonych z siódmym programem ramowym w zakresie badań (7PR)⁽⁵⁾ w sposób skoordynowany i we współpracy z przemysłem i organizacjami naukowo-badawczymi w celu rozwoju zastosowań rynkowych, a w konsekwencji wspieranie dodatkowych starań przemysłu mających na celu szybkie wprowadzenie do użytku technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. W ramach programu „Horyzont 2020” Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2 ma przyczyniać się do realizacji celów dotyczących wyzwań społecznych związanych z bezpieczną, czystą i efektywną energią oraz inteligentnym, ekologicznym i zintegrowanym transportem, a także przyczyniać się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych poprzez stworzenie silnego, zrównoważonego i konkurencyjnego na rynku globalnym sektora technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych w Unii⁽⁶⁾.
3. Członkami Wspólnego Przedsięwzięcia są Unia Europejska (UE) reprezentowana przez Komisję Europejską, zrzeszenie branżowe (Hydrogen Europe⁽⁷⁾) oraz zrzeszenie podmiotów badawczych New European Research Grouping on Fuel Cells and Hydrogen (NERGHY).
4. Maksymalny wkład UE z 7PR na pokrycie kosztów Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH wynosi 470 mln euro (w tym maksymalnie 20 mln euro na pokrycie kosztów administracyjnych). Podobnej wysokości wkład wnoszą zrzeszenia branżowe i zrzeszenia podmiotów badawczych.
5. Maksymalny wkład UE z programu „Horyzont 2020” na rzecz działań Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 wynosi 665 mln euro (z czego koszty administracyjne nie mogą przekraczać 19 mln euro⁽⁸⁾). Oczekuje się, że wkłady niepieniężne⁽⁹⁾ na rzecz projektów finansowanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo FCH i dodatkowych działań⁽¹⁰⁾ pochodzące od zrzeszeń branżowych i zrzeszeń podmiotów badawczych będą co najmniej równe wkładom Wspólnego Przedsiębiorstwa i że będą wynosiły co najmniej 380 mln euro, z czego przynajmniej 285 mln euro powinno być związane z działaniami dodatkowymi.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie wspólnego przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez wspólne przedsięwzięcie (lub przez niezależnych kontrolerów w jego imieniu) u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 521/2008 z dnia 30 maja 2008 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (Dz.U. L 153 z 12.6.2008, s. 1) zmienione rozporządzeniem Rady (UE) nr 1183/2011 (Dz.U. L 302 z 19.11.2011, s. 3).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2 (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 108).

⁽³⁾ Niniejsze sprawozdanie odnosi się do Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych, poza przypadkami, gdy konieczne jest odniesienie do Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁵⁾ Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁶⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótkowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia. Zostały one przedstawione w celach informacyjnych.

⁽⁷⁾ Dawniej New Energy World Industry Grouping (NEW-IG).

⁽⁸⁾ Koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 nie mogą przekroczyć 38 mln euro i są pokrywane poprzez wkłady finansowe dzielone równo w ujęciu rocznym między Unię i członków innych niż Unia.

⁽⁹⁾ Zgodnie z art. 13 ust. 3 załącznika do rozporządzenia (UE) nr 559/2014 „koszty operacyjne Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 są pokrywane poprzez: a) wkład finansowy Unii; b) wkłady niepieniężne jednostek składowych członków innych niż Unia lub ich podmiotów powiązanych uczestniczących w działaniach pośrednich; obejmują one koszty ponoszone przez nie na realizację działań pośrednich pomniejszone o wkład Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 i wszelkie inne wkłady Unii w te koszty”.

⁽¹⁰⁾ Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 559/2014 działania dodatkowe obejmują wkłady niepieniężne na rzecz realizacji działań wykraczających poza plan prac i budżet wspólnego przedsięwzięcia, lecz przyczyniające się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Zgodnie z art. 4 ust. 4 tego samego rozporządzenia koszt działań dodatkowych musi zostać poświadczony przez niezależnego audytora zewnętrznego i nie jest poddawany audytowi przez Wspólne Przedsięwzięcie ani żaden organ unijny.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia FCH obejmujące sprawozdanie finansowe⁽¹¹⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽¹²⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Na mocy art. 16 i 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 110/2014⁽¹³⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽¹⁴⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego wspólnego przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji; do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej wspólnego przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – wszczynanie postępowania sądowych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹⁵⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

⁽¹¹⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽¹²⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2.

⁽¹⁴⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w stosownych przypadkach – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽¹⁵⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

14. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI**Prezentacja sprawozdania finansowego**

15. Co roku do dnia 31 stycznia członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia inni niż UE są zobowiązani do złożenia Radzie Zarządzającej sprawozdania dotyczącego wartości wkładów niepieniężnych wniesionych w poprzednim roku finansowym⁽¹⁶⁾. Na podstawie tych informacji i zgodnie z wytycznymi dla Wspólnego Przedsięwzięcia wydanymi przez Komisję Europejską wkłady niepieniężne jego członków powinny być ujmowane w sprawozdaniu finansowym wspólnego przedsięwzięcia.

16. Do czasu sporządzenia ostatecznego sprawozdania finansowego Wspólne Przedsięwzięcie nie otrzymało wszystkich wymaganych sprawozdań od swoich członków realizujących projekty w ramach programu „Horyzont 2020”. W rezultacie zaksięgowana kwota wkładów niepieniężnych za 2015 r. na rzecz programu „Horyzont 2020” opiera się na oszacowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie kosztach poniesionych przez jego członków do końca 2015 r.⁽¹⁷⁾

17. Sprawozdanie sporządzone przez Wspólne Przedsięwzięcie nie obejmuje wyniku rachunku budżetowego ani tabeli korelacji z rachunkiem dochodów i wydatków. Oba te elementy są jednak częścią opublikowanego przez Wspólne Przedsięwzięcie sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami za 2015 r., choć poziom szczegółowości dostarczonych w nich informacji odbiega od poziomu szczegółowości zapewnionego przez większość pozostałych wspólnych przedsięwzięć, co wskazuje na potrzebę wydania przez Komisję jasnych wytycznych dotyczących sprawozdawczości budżetowej wspólnych przedsięwzięć.

Wykonanie budżetu za rok 2015

18. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 132,6 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 95,1 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 87 % i 83 %⁽¹⁸⁾. Niższy niż oczekiwano poziom wykorzystania środków na zobowiązania był spowodowany głównie wynikiem zaproszeń do składania wniosków ogłoszonych w 2015 r. Pewna liczba wniosków projektowych została odrzucona, ponieważ nie spełniały one wymagań dotyczących jakości, co skutkowało niewykorzystanymi środkami na zobowiązania w wysokości 13,7 mln euro.

19. Ze wszystkich środków, na które zaciągnięto zobowiązania operacyjne w 2015 r. (193,5 mln euro), 42,6 % stanowią zobowiązania indywidualne oparte na ukończonych postępowaniach o przyznanie dotacji i udzielenie zamówienia. Pozostałe 57,3 % stanowią zobowiązania globalne, w przypadku których postępowanie nie zostało zakończone. Wysoki poziom zobowiązań globalnych w 2015 r. wynika głównie z czasu niezbędnego do dokonania oceny i przeprowadzenia procedury negocjacyjnej dotyczącej zaproszeń do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” na 2015 r.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH w ramach 7PR

20. Z ogólnej puli wynoszącej 470 mln euro na działalność operacyjną i koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach 7PR, do końca 2015 r. zaciągnięto zobowiązania operacyjne w wysokości 453,1 mln euro i dokonano płatności na kwotę 316 mln euro (69,8 % zobowiązań operacyjnych). Według planu nadrabiania zaległości płatniczych Wspólnego Przedsiębiorstwa dotyczącego projektów w ramach 7PR będących w toku realizacji zobowiązania pozostające do spłaty w wysokości 137 mln euro (30,2 %) zostaną wykorzystane dopiero pod koniec 2019 r. Wkłady pieniężne UE w koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniosły 9 mln euro.

⁽¹⁶⁾ Art. 4 ust. 3 i 4 rozporządzenia (UE) nr 559/2014.

⁽¹⁷⁾ Kwota wkładów na rzecz programu „Horyzont 2020” za 2015 r. oparta na danych szacunkowych to 3,9 mln euro. Wspólne Przedsięwzięcie wykorzystało co prawda najdokładniejsze dostępne informacje do obliczenia szacowanych wkładów, jednak kwota ta nie została zatwierdzona przez niezależnych audytorów zewnętrznych (art. 4 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 559/2014) ani przez dyrektora wykonawczego Wspólnego Przedsięwzięcia.

⁽¹⁸⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, s. 28.

21. Z ogólnej puli wynoszącej 470 mln euro przeznaczonych na wkłady pieniężne i niepieniężne na pokrycie wydatków operacyjnych i kosztów administracyjnych Wspólnemu Przedsiębiorstwu FCH przekazano do dnia 31 grudnia 2015 r. sprawozdania dotyczące 342,3 mln euro wkładów niepieniężnych na rzecz działań operacyjnych, z czego 185,6 mln, czyli 54,2 %, zostało zatwierdzonych przez Radę Zarządzającą. Wysoki poziom wkładów niepieniężnych, które wciąż muszą zostać zatwierdzone, wynika ze sprawozdawczości dotyczącej kosztów i cyklu zatwierdzania projektów w ramach 7PR. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniosły 13 mln euro.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia FCH w ramach programu „Horyzont 2020”

22. Z łącznej puli środków w kwocie 665 mln euro przeznaczonej na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach programu „Horyzont 2020”, Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania operacyjne na kwotę 83,6 mln euro i dokonało płatności na kwotę 29,4 mln euro (co stanowi 35 % zobowiązań operacyjnych). Łączna kwota wkładów pieniężnych UE w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosła 781 000 euro.

23. Jeżeli chodzi o wkłady pieniężne i niepieniężne innych członków, Wspólne Przedsięwzięcie szacuje, że do dnia 31 grudnia 2015 r. z łącznej puli 665 mln euro przekazano mu wkłady niepieniężne na działalność operacyjną o wartości 3,9 mln euro. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 781 000 euro.

INNE KWESTIE

Główne systemy kontroli i nadzoru

24. Wspólne Przedsięwzięcie FCH ustanowiło procedury kontroli *ex ante* na podstawie przeglądów dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz przeprowadza kontrole *ex post* beneficjentów dotacji. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Poziom błędu resztowego w przypadku kontroli *ex post* ujęty w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH za 2015 r. wyniósł 0,98 %⁽¹⁹⁾.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

25. Zgodnie z art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia FCH budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej, obejmujący zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i monitorowanie.

26. W wyniku przyjęcia przez Komisję Europejską strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w marcu 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽²⁰⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań obejmuje plan działania, który ma zbyć realizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

27. We Wspólnym Przedsięwzięciu FCH wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu dostarczenia wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrole *ex ante* w zakresie płatności, polityka na rzecz unikania konfliktu interesów oraz kontrole *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽²¹⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

Służba Audytu Wewnętrznej Komisji

28. W listopadzie 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła kontrolę procedur oceny i wyboru w odniesieniu do wniosków o dotacje w ramach programu „Horyzont 2020” we Wspólnym Przedsięwzięciu FCH 2. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła, aby Wspólne Przedsięwzięcie poprawiło jasność i przejrzystość wyboru tematów wniosków. Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2 wprowadza w 2016 r. usprawnione procedury na potrzeby kolejnego zaproszenia do składania wniosków, które zostanie ogłoszone w 2017 r.

⁽¹⁹⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH, s. 41. Kontrole *ex post* przeprowadzone w 2015 r. objęły projekty sfinansowane przez Wspólne Przedsiębiorstwo w ramach 7PR. Podejście kontrolne stosowane do projektów programu „Horyzont 2020” przedstawiono we wspólnej strategii kontroli *ex post* dla programu „Horyzont 2020”. Kontrole *ex post* projektów finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” rozpoczyna się w 2016 r.

⁽²⁰⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnego Centrum Wsparcia ze scentralizowaną służbą audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi na rzecz organów badawczych UE.

⁽²¹⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI**Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie**

29. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽²²⁾ Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2 zamieściło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽²³⁾.

Konflikt interesów

30. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

⁽²²⁾ Artykuł 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i załącznik II do decyzji Rady 2013/743/UE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).

⁽²³⁾ Roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH, załączniki 5, 6 i 7, s. 78–83.

ZAŁĄCZNIK

**Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2
(FCH 2)**

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu <i>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</i></p>	<p>Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. przewiduje ustanawianie partnerstw publiczno-prywatnych w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które mogłyby być realizowane przez wspólne przedsięwzięcia w rozumieniu art. 187 TFUE i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 („Horyzont 2020”), którego celem jest zwiększenie wpływu na badania naukowe i innowacje dzięki połączeniu programu „Horyzont 2020” z funduszami sektora prywatnego w ramach partnerstw publiczno-prywatnych w kluczowych obszarach, w których badania naukowe i innowacje mogą przyczynić się do realizacji ogólniejszych celów Unii w zakresie konkurencyjności, zmobilizować inwestycje prywatne oraz ułatwić rozwiązywanie problemów społecznych.</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 559/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych 2.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia <i>określone w rozporządzeniu Rady (UE) nr 559/2014</i></p>	<p>Cele</p> <p>Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2 ma następujące cele:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyczynianie się do wdrożenia rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 oraz w szczególności celów dotyczących bezpiecznej, czystej i efektywnej energii oraz inteligentnego, zielonego i zintegrowanego transportu w ramach części III załącznika I do decyzji 2013/743/EU; b) przyczynianie się do realizacji celów wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych, poprzez stworzenie silnego, zrównoważonego i konkurencyjnego na rynku globalnym sektora technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych w Unii. <p>W szczególności ma ono na celu:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) obniżanie kosztów produkcji układów ogniw paliwowych przeznaczonych do wykorzystania w transporcie przy jednoczesnym wydłużeniu ich żywotności do poziomu, który będzie konkurencyjny wobec tradycyjnych technologii; b) zwiększanie sprawności elektrycznej oraz trwałości różnych ogniw paliwowych wykorzystywanych do wytwarzania energii do poziomu, który będzie konkurencyjny wobec tradycyjnych technologii, przy jednoczesnym obniżeniu ich kosztów; c) zwiększanie efektywności energetycznej produkcji wodoru głównie na drodze elektrolizy wody i z wykorzystaniem źródeł odnawialnych przy jednoczesnym obniżeniu kosztów operacyjnych i inwestycji, tak aby połączony system produkcji wodoru i konwersji wykorzystującej technologię ogniw paliwowych był konkurencyjny wobec alternatywnych metod produkcji elektryczności dostępnych na rynku; d) wykazanie na dużą skalę możliwości stosowania wodoru do wspierania włączania źródeł energii odnawialnej do systemów energetycznych, również w drodze jego wykorzystania jako konkurencyjnego środka magazynowania energii dla elektryczności wytworzonej z odnawialnych źródeł energii; e) redukcja wykorzystania określonych przez UE surowców krytycznych, np. za pomocą zasobów o niskiej lub zerowej zawartości platynowców i za pośrednictwem recyklingu lub redukcji lub unikania wykorzystywania metali ziem rzadkich.

Zarządzanie

określone w rozporządzeniu Rady (UE) nr 559/2014

Organami Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 są:**1. Rada Zarządzająca**

Rada Zarządzająca jest najważniejszym organem decyzyjnym Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2.

2. Dyrektor wykonawczy

Dyrektor wykonawczy odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem i jest jego prawnym przedstawicielem. Odpowiada za swoje działania przed Radą Zarządzającą.

3. Komitet Naukowy

W jego skład wchodzi nie więcej niż dziewięciu członków. W Komitecie reprezentowani są w sposób zrównoważony światowej klasy eksperci ze środowisk akademickich, sektora przemysłu i organów regulacyjnych. Wykonuje on następujące zadania:

- a) doradza w sprawie priorytetów naukowych, które należy uwzględnić w rocznych planach prac;
- b) doradza w sprawie osiągnięć naukowych opisanych w rocznym sprawozdaniu z działalności.

Zewnętrznymi organami doradczymi Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 są:

4. Grupa Przedstawicieli Państw FCH

W jej skład wchodzi po jednym przedstawicielu z każdego państwa członkowskiego i kraju stowarzyszonego w programie „Horyzont 2020”.

Grupa Przedstawicieli Państw w szczególności dokonuje przeglądu informacji i wydaje opinie, a także zasięga się jej opinii w następujących kwestiach:

- a) postępów w wykonaniu programu Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 oraz w realizacji jego celów;
- b) aktualizacji orientacji strategicznej;
- c) powiązań z programem „Horyzont 2020”;
- d) rocznych planów prac;
- e) zaangażowania MŚP.

Grupa Przedstawicieli Państw przekazuje również informacje Wspólnemu Przedsięwzięciu FCH 2 i pełni funkcję łącznika ze Wspólnym Przedsięwzięciem FCH 2 w następujących kwestiach:

- a) statusu odpowiednich krajowych lub regionalnych programów w zakresie badań naukowych i innowacji oraz określania potencjalnych obszarów współpracy, obejmujących wdrażanie technologii FCH, w celu umożliwienia synergii i zapobiegania powielaniu działań;
- b) szczegółowych środków podjętych na szczeblu krajowym lub regionalnym w zakresie wydarzeń upowszechniających, specjalistycznych warsztatów technicznych i działań związanych z komunikacją.

	<p>5. Forum Zainteresowanych Stron</p> <p>Forum Zainteresowanych Stron jest istotnym kanałem komunikacyjnym w odniesieniu do działań Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 i jest otwarte dla wszystkich zainteresowanych podmiotów z sektora prywatnego i publicznego oraz dla międzynarodowych grup interesów z państw członkowskich, z krajów stowarzyszonych i z pozostałych krajów. Forum Zainteresowanych Stron zwoływane jest raz w roku. Jest ono informowane o działaniach Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 i zachęcane do przedstawiania uwag.</p> <p>Audytór wewnętrzny i organ prowadzący kontrolę zewnętrzną Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 oraz organ udzielający absolutorium Wspólnemu Przedsięwzięciu FCH 2:</p> <p>6. Audyt wewnętrzny Służba Audytu Wewnętrznego Komisji.</p> <p>7. Kontrola zewnętrzna Europejski Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>8. Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu Parlament działający na zalecenie Rady.</p>
<p>Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2015</p> <p><i>Ostateczne wersje sprawozdań finansowych Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 za 2015 r.</i></p>	<p>Budżet (środki na zobowiązania) 132,6 mln euro</p> <p>Budżet (środki na płatności) 95,1 mln euro</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r. 26 stanowisk w planie zatrudnienia na 2015 r. (24 pracowników na czas określony oraz dwóch pracowników kontraktowych), wszystkie obsadzone na koniec 2015 r.; 18 pracowników wykonujących działania operacyjne (ekwiwalent pełnego czasu pracy) oraz ośmiu wykonujących zadania administracyjne (ekwiwalent pełnego czasu pracy).</p>
<p>Działalność i usługi w 2015 r.</p>	<p>Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia FCH 2 za 2015 r. pod adresem http://www.fch.europa.eu/page/annual-activity-reports</p>
<p><i>Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie FCH 2.</i></p>	

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘBIORSTWA

15–16. Zgodnie z metodyką programu „Horyzont 2020” dotyczącą wkładów niepieniężnych na rzecz działań operacyjnych zatwierdzoną przez Radę Zarządzającą Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH 2 w listopadzie 2015 r. i zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej z lipca 2016 r. uzgodniono, co następuje:

- 1) wkłady niepieniężne na rzecz działań operacyjnych składają się z kosztów kwalifikowalnych pomniejszonych o wkład WP FCH;
- 2) zatwierzeń w odniesieniu do poświadczeń sprawozdań finansowych dokonuje się na koniec projektu;
- 3) sprawozdawczość roczna obejmie również poświadczone wkłady niepieniężne na rzecz działań operacyjnych na podstawie kosztów poświadczonych i zatwierdzonych przez Wspólne Przedsiębiorstwo do dnia 31 grudnia.

Zgodnie z tą metodyką sprawozdanie finansowe na dzień 31.12.2015 r. obejmowało szacowane wkłady niepieniężne na rzecz działań operacyjnych po stronie zobowiązań.

Jako że pierwsze sprawozdania dotyczące projektów przewidziano na wrzesień 2016 r., Wspólne Przedsiębiorstwo nie zatwierdziło żadnych kosztów w 2015 r.

17. Komisja Europejska sporządzi wytyczne dotyczące zawartości sprawozdań z wykonania i WP FCH w odpowiedni sposób opracuje roczne sprawozdanie finansowe w 2016 r.

28. Procedura wyboru i opracowywania tematów została zatwierdzona przez Radę Zarządzającą Wspólnego Przedsiębiorstwa FCH 2 w dniu 29 czerwca 2016 r. i jest już wdrażana w 2016 r. przy zaproszeniach do składania wniosków na 2017 r.

30. Trwa zatwierdzanie wspólnych reguł dla pracowników na podstawie modelu Komisji Europejskiej. I podobnie, reguły dla innych organów Wspólnego Przedsiębiorstwa zostaną przekazane Radzie Zarządzającej do zatwierdzenia do końca roku 2016.

SPRAWOZDANIE

dotyczące rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia

(2016/C 473/07)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–5	58
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	6	58
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	7–14	58
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	12	60
Opinie na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	13	60
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	15–21	60
Prezentacja sprawozdania finansowego	15	60
Wykonanie budżetu za rok 2015	16–17	60
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI w ramach 7PR. . .	18–19	60
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia IMI w ramach programu „Horyzont 2020”	20–21	60
INNE KWESTIE	22–26	61
Kluczowe systemy kontroli i nadzoru	22	61
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	23–25	61
Służba Audytu Wewnętrznego Komisji	26	61
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	27–28	61
Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie	27	61
Konflikt interesów	28	62
ZAŁĄCZNIK		62

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (Wspólne Przedsiębiorstwo IMI) z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w grudniu 2007 r.⁽¹⁾ na okres 10 lat i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 16 listopada 2009 r. W maju 2014 r.⁽²⁾ Rada uchyliła rozporządzenie ustanawiające i powierzyła wspólnemu przedsięwzięciu pod nazwą „Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych” (Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2)⁽³⁾ nowe zadania w ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji⁽⁴⁾, przedłużając czas trwania Wspólnego Przedsięwzięcia do dnia 31 grudnia 2024 r.
2. Celem Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań (7PR)⁽⁵⁾ jest znaczna poprawa efektywności i skuteczności procesu opracowywania leków, w wyniku czego w perspektywie długofalowej europejski sektor farmaceutyczny ma produkować skuteczniejsze i bezpieczniejsze leki innowacyjne. Zgodnie z programem ramowym „Horyzont 2020” celem Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 jest poprawa zdrowia dzięki przyspieszaniu rozwoju innowacyjnych leków i dostępu pacjentów do tych leków, w szczególności w obszarach, w których występuje niezaspokojone zapotrzebowanie medyczne lub społeczne. Wspólne Przedsięwzięcie dąży do tego celu, promując współpracę między kluczowymi podmiotami zaangażowanymi w badania w dziedzinie opieki zdrowotnej, w tym między uniwersytetami, branżą farmaceutyczną i innymi branżami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami (MŚP), organizacjami pacjentów a organami regulacyjnymi do spraw leków⁽⁶⁾.
3. Członkami założycielami wspólnego przedsiębiorstwa IMI są Unia Europejska (UE) reprezentowana przez Komisję i Europejska Federacja Producentów Leków i Stowarzyszeń Farmaceutycznych (EFPIA). Do programu mogą się również włączyć inni członkowie i partnerzy stowarzyszeni.
4. Maksymalny wkład UE do Wspólnego Przedsiębiorstwa IMI na pokrycie kosztów działalności badawczej i kosztów administracyjnych⁽⁷⁾ w wysokości 1 mld euro jest wypłacany z 7PR. Wysokość wkładów uczestników z branży farmaceutycznej musi być równa wkładowi UE.
5. Wkład finansowy UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 w ramach programu „Horyzont 2020” wyniesie maksymalnie 1 638 mln euro, z czego do 1 425 mln będzie odpowiadać wysokości wkładu branży farmaceutycznej, a 213 mln będzie odpowiadać wysokości wkładów wniesionych przez inne przedsiębiorstwa, które przyłączą się do Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 jako partnerzy stowarzyszeni. Członkowie Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 muszą wnieść równe wkłady na pokrycie kosztów administracyjnych (które nie powinny przekroczyć 85,2 mln euro).

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie wspólnego przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez wspólne przedsięwzięcie u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 38).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 557/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 54).

⁽³⁾ Niniejsze sprawozdanie odnosi się do Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych, poza przypadkami, gdy konieczne jest odniesienie do Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁵⁾ Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 412 z 30.12.2006, s. 1).

⁽⁶⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótoowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby wspólnego przedsięwzięcia. Zostały one przedstawione w celach informacyjnych.

⁽⁷⁾ Koszty administracyjne powinny zostać pokryte przez członków wspólnego przedsiębiorstwa. Członkowie założyciele są zobowiązani do wnoszenia równych wkładów na rzecz finansowania działalności wspólnego przedsiębiorstwa. Żaden z wkładów nie powinien przekraczać 4% całościowego wkładu UE do wspólnego przedsiębiorstwa IMI. Wszyscy inni członkowie są zobowiązani do wniesienia wkładu proporcjonalnego do całkowitego wkładu, jaki wnoszą w działalność badawczą.

- a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych obejmujące sprawozdanie finansowe ⁽⁸⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu ⁽⁹⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2015 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Na mocy art. 16 i 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 110/2014 ⁽¹⁰⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji ⁽¹¹⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji; do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej wspólnego przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ⁽¹²⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczące rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

⁽⁸⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁹⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową. Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2.

⁽¹¹⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽¹²⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

14. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI**Prezentacja sprawozdania finansowego**

15. Sprawozdanie końcowe sporządzone przez Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2 nie obejmuje wyniku rachunku budżetowego ani tabeli korelacji z rachunkiem dochodów i wydatków. Oba te elementy są jednak częścią opublikowanego przez Wspólne Przedsięwzięcie sprawozdania z zarządzania budżetem i finansami za 2015 r., choć poziom szczegółowości dostarczonych w nich informacji odbiega od poziomu szczegółowości zapewnionego przez większość pozostałych wspólnych przedsięwzięć, co wskazuje na potrzebę wydania przez Komisję jasnych wytycznych dotyczących sprawozdawczości budżetowej wspólnych przedsięwzięć.

Wykonanie budżetu za rok 2015

16. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 315,3 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 195,4 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 91 % i 73 %. Niższy niż oczekiwany poziom wykorzystania środków na płatności był spowodowany przede wszystkim opóźnieniami w negocjacjach dotyczących niektórych projektów w ramach programu „Horyzont 2020”, za które zapłacono zaliczki na początku 2016 r.⁽¹³⁾.

17. Ze wszystkich środków, na które zaciągnięto zobowiązania operacyjne w 2015 r. (420,3 mln euro), 50,2 % stanowią zobowiązania indywidualne oparte na ukończonych postępowaniach o przyznanie dotacji i udzielenie zamówienia. Pozostałe 49,8 % stanowią zobowiązania globalne, w przypadku których postępowanie nie zostało zakończone. Poziom zobowiązań indywidualnych w 2015 r. wynika głównie z opóźnień w procedurze negocjacyjnej dotyczącej naboru wniosków projektowych w ramach programu „Horyzont 2020” na 2015 r.

Wykonanie budżetu wieloletniego wspólnego przedsiębiorstwa IMI w ramach 7PR

18. Z miliarda euro przeznaczonych na działalność operacyjną i koszty administracyjne wspólnego przedsiębiorstwa IMI, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach 7PR, do końca 2015 r. wspólne przedsiębiorstwo zaciągnęło zobowiązania w łącznej wysokości 966 mln euro i dokonało płatności na łączną kwotę 538,1 mln euro (55,7 % zobowiązań operacyjnych). Wysoki poziom zobowiązań pozostających do spłaty, wynoszący 427,9 mln euro (44,3 %), wynikał głównie z powolnego i opóźnionego rozpoczęcia działań w pierwszych latach wspólnego przedsiębiorstwa i zostanie wykorzystany do pokrycia przyszłych płatności z tytułu podpisanych umów o udzielenie dotacji obowiązujących do końca 2021 r. Wkłady pieniężne UE w koszty administracyjne wspólnego przedsiębiorstwa wyniosły 27,2 mln euro.

19. Do dnia 31 grudnia 2015 r. wspólnemu przedsiębiorstwu IMI przekazano sprawozdania dotyczące 503,1 mln euro wkładów niepieniężnych na działalność operacyjną z miliarda euro przeznaczonych na wkłady pieniężne i niepieniężne innych członków, z czego 321,8 mln, czyli 63,9 %, zostało zatwierdzonych przez Radę Zarządzającą. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsiębiorstwa wyniosły 14,2 mln euro.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia IMI w ramach programu „Horyzont 2020”

20. Z łącznej puli środków w kwocie 1 638 mln euro przeznaczonej na działania operacyjne i administracyjne, które mają zostać sfinansowane przez UE w ramach programu „Horyzont 2020”, Wspólne Przedsięwzięcie zaciągnęło zobowiązania operacyjne na kwotę 351,7 mln euro i dokonało płatności na kwotę 45,9 mln euro (co stanowi 13 % zobowiązań operacyjnych). Niski poziom płatności wynika głównie z opóźnień w negocjacjach umów dotyczących programu „Horyzont 2020” z partnerem branżowym. Wkłady pieniężne UE w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 1,2 mln euro.

⁽¹³⁾ Zob. załącznik do sprawozdania budżetowo-finansowego za 2015 r., s. 11.

21. Jeżeli chodzi o wkłady pieniężne i niepieniężne innych członków, do dnia 31 grudnia 2015 r. Wspólnemu Przedsięwzięciu IMI 2 przekazano 68,6 mln euro z łącznej puli 1 638 mln euro. Wkłady pieniężne pozostałych członków w koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia wyniosły 2,8 mln euro.

INNE KWESTIE

Główne systemy kontroli i nadzoru

22. Wspólne Przedsięwzięcie IMI ustanowiło procedury kontroli *ex ante* oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz przeprowadza kontrole *ex post* beneficjentów dotacji. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Poziom błędu resztowego w przypadku kontroli *ex post* ujęty w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 za 2015 r. wyniósł 1,5 %⁽¹⁴⁾.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

23. Zgodnie z art. 12 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej, obejmujący zapobieganie nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie, korygowanie i monitorowanie.

24. W wyniku przyjęcia przez Komisję strategii zwalczania nadużyć finansowych w czerwcu 2011 r. pierwsza wspólna strategia zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań została przyjęta w lipcu 2012 r., a w marcu 2015 r. została uaktualniona tak, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽¹⁵⁾. Strategia zwalczania nadużyć finansowych w dziedzinie badań obejmuje plan działania, który ma zostać zrealizowany przez wspólne przedsięwzięcia.

25. We Wspólnym Przedsięwzięciu IMI wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu uzyskiwania wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrole *ex ante* w zakresie płatności, polityka w zakresie unikania konfliktu interesów oraz kontrole *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽¹⁶⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

26. W lutym 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego zakończyła kontrolę mechanizmów kontroli *ex ante* zarządzania dotacjami we Wspólnym Przedsięwzięciu IMI 2. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła, aby Wspólne Przedsięwzięcie przeprowadzało kontrole *ex ante* skuteczniej, wykorzystując bardziej zrównoważone podejście, oparte w większym stopniu na ocenie ryzyka, oraz aby wzmocniono procedury kontroli leżące u podstaw świadectw kontroli sprawozdań finansowych⁽¹⁷⁾. Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2 realizuje zalecenia pokontrolne Służby Audytu Wewnętrznego dotyczące skontrolowanych zagadnień, uwzględniając ustalenia Trybunału dotyczące tych zagadnień.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI

Monitorowanie wyników badań projektów i sprawozdawczość w tym zakresie

27. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽¹⁸⁾ Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2 ujęło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ Szczegółowy opis metodyki kontroli *ex post*, a także informacje o liczbie kontroli *ex post* i kwotach objętych kontrolą, znajdują się w sprawozdaniu rocznym z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 za 2015 r., s. 107–110. Kontrole *ex post* przeprowadzone w trakcie 2015 r. objęły projekty sfinansowane przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach 7PR. Podejście kontrolne stosowane do projektów programu „Horyzont 2020” przedstawiono we wspólnej strategii kontroli *ex post* dla programu „Horyzont 2020”. Kontrole *ex post* projektów finansowanych przez Wspólne Przedsięwzięcie w ramach programu „Horyzont 2020” rozpoczną się w 2016 r.

⁽¹⁵⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnej Jednostki Wsparcia ze scentralizowaną służbą audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi opracowanymi z myślą o organach badawczych UE.

⁽¹⁶⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania finansowania ze źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

⁽¹⁷⁾ Zgodnie z wzorem umowy o przyznanie dotacji (załącznik II, sekcja 2 – Sprawozdawczość i płatności, s. 7): „[...] 4. Każdy uczestnik jest zobowiązany do przedłożenia świadectwa kontroli sprawozdań finansowych w przypadku, gdy kwota zadeklarowanych kosztów wynosi co najmniej 375 000 euro, i jest to kwota skumulowana z kwotami ze wszystkich poprzednich zestawień poniesionych wydatków, w odniesieniu do których przedłożono świadectwo kontroli sprawozdania, oraz w każdym przypadku na zakończenie projektu dla każdej kwoty nieobjętej wcześniej żadnym zaświadczeniem”.

⁽¹⁸⁾ Art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013.

⁽¹⁹⁾ Zob. załączniki 5, 6 i 7 do rocznego sprawozdania z działalności IMI za 2015 r., s. 118–132.

Konflikt interesów

28. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Unia może tworzyć wspólne przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek inne struktury niezbędne do skutecznego wykonywania unijnych programów badawczych, rozwoju technologicznego i demonstracyjnych.</p> <p>Rada, na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwała przepisy określone w artykule 187.</p> <p>Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą i po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, uchwalają przepisy określone w artykułach 183, 184 i 185. Przyjęcie programów uzupełniających wymaga zgody zainteresowanych państw członkowskich.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 557/2014 z dnia 6 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Drugiej Inicjatywy w zakresie Leków Innowacyjnych (Dz.U. L 169 z 7.6.2014, s. 54).</p>	<p>Cele</p> <p>Zgodnie z art. 2 rozporządzenia Rady (UE) nr 557/2014 Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2 dąży do realizacji następujących celów:</p> <p>a) wspieranie, zgodnie z art. 25 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, rozwoju i wdrażania badań przedkonkurencyjnych i w zakresie innowacji, mających strategiczne znaczenie dla konkurencyjności Unii i jej wiodącej pozycji w przemyśle, lub podejmowanie określonych wyzwań społecznych, w szczególności tych opisanych w części II i III załącznika I do decyzji 2013/743/UE, a w szczególności wyzwania polegającego na przyczynianiu się do poprawy zdrowia i dobrostanu obywateli Europy;</p> <p>b) wniesienie wkładu w realizację celów wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie leków innowacyjnych, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) zwiększenie współczynnika powodzenia badań klinicznych nad lekami określonymi jako priorytetowe przez Światową Organizację Zdrowia; (ii) w miarę możliwości – skrócenie czasu potrzebnego na otrzymanie klinicznej weryfikacji poprawności projektu podczas prac nad lekami, na przykład w odniesieniu do chorób nowotworowych, immunologicznych, układu oddechowego, neurologicznych i neurodegeneracyjnych; (iii) opracowanie nowych terapii w odniesieniu do chorób, w których przypadku istnieje duże niezaspokojone zapotrzebowanie na takie terapie, na przykład choroby Alzheimera, oraz w przypadku których występują ograniczone zachęty rynkowe, jak w przypadku oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe; (iv) opracowanie biomarkerów diagnostycznych i leczniczych w odniesieniu do chorób wyraźnie powiązanych z przydatnością kliniczną i zatwierdzonych przez organy regulacyjne; (v) obniżenie – dzięki nowym markerom biologicznym służącym do wstępnej kontroli skuteczności i bezpieczeństwa – odsetka niepowodzeń w III fazie badań klinicznych w przypadku szcziponek potencjalnych; (vi) udoskonalenie obecnego procesu opracowywania leków dzięki wsparciu na rzecz rozwoju narzędzi, norm i podejścia do oceny skuteczności, bezpieczeństwa i jakości środków leczniczych objętych regulacjami.

Zarządzanie	<p>Organami Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 są: (i) Rada Zarządzająca; (ii) dyrektor wykonawczy; (iii) Komitet Naukowy; (iv) Grupa Przedstawicieli Państw; oraz (v) Forum Zainteresowanych Stron. Rada Zarządzająca może ustanowić także inne grupy doradcze.</p> <p>W skład Rady Zarządzającej wchodzi dziesięciu przedstawicieli wyznaczonych w równej liczbie przez każdego z dwóch członków wspólnego przedsięwzięcia: Unię Europejską (reprezentowaną przez Komisję Europejską) i Europejską Federację Producentów Leków i Stowarzyszeń Farmaceutycznych (EFPIA). Rada Zarządzająca jest ogólnie odpowiedzialna za wyznaczanie kierunków strategicznych Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 i za jego funkcjonowanie oraz sprawuje nadzór nad realizacją podejmowanych przez nie działań.</p> <p>Dyrektor wykonawczy posiada najwyższą władzę wykonawczą i odpowiada za bieżące zarządzanie Wspólnym Przedsięwzięciem IMI 2 zgodnie z decyzjami podejmowanymi przez Radę Zarządzającą. Wspiera go w tym Biuro Programowe. Dyrektor wykonawczy jest prawnym przedstawicielem Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 i wykonuje jego budżet.</p> <p>Komitet Naukowy, Grupa Przedstawicieli Państw oraz Forum Zainteresowanych Stron pełnią rolę organów doradczych Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2.</p> <p>Strategiczna Grupa Zarządzająca ustanowiona przez Radę Zarządzającą zapewnia koordynację prac Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 w pewnych strategicznych obszarach oraz prac mających na celu zwiększenie przejrzystości i skuteczności opracowywania nowych tematów zaproszeń do składania wniosków.</p>
Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2015	<p>Budżet</p> <p>315 255 931 euro na zobowiązania</p> <p>195 397 810 euro na płatności</p> <p>Kwoty te obejmują środki przeniesione z 2014 r., nie uwzględniają zaś kwot odzyskanych w ciągu roku.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r.</p> <p>W planie zatrudnienia na 2015 r. przewidziano stanowiska dla 35 pracowników zatrudnionych na czas określony i 9 pracowników kontraktowych. Obsadzonych było 31 stanowisk pracowników na czas określony i 4 stanowisk kontraktowych. 80 % stanowisk przydzielono bezpośrednio do wspierania działań operacyjnych.</p>
Działalność i usługi w roku 2015	<p>Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 za 2015 r. na stronie internetowej</p> <p>www.imi.europa.eu</p>

Źródło: Informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie IMI 2.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

12 i 13. Wspólne Przedsięwzięcie IMI z zadowoleniem przyjmuje pozytywny wniosek Trybunału dotyczący wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości wszelkich transakcji leżących u podstaw rocznego sprawozdania finansowego za 2015 r.

Wspólne Przedsięwzięcie IMI niezmiennie dąży do zarządzania swoim finansowaniem zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, stosując oparte na zaufaniu podejście do uczestników projektów oraz zapewniając wystarczającą kontrolę i rozliczalność.

15. W dniu 30 marca 2016 r. stronom zainteresowanym przesłano ostateczną wersję sprawozdania nt. zarządzania budżetem i finansami za 2015 r. Poprawki metodologiczne wymagane przez kontrolerów mogą zostać wprowadzone dopiero w sprawozdaniu za 2016 r.

We wrześniu 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie IMI przekazało funkcję księgowego księgowemu Komisji Europejskiej. Różny poziom szczegółowości opiera się na praktykach sprawozdawczych Komisji. Wspólne Przedsięwzięcie IMI wyraża zdecydowane poparcie dla zalecenia Trybunału dotyczącego opracowania wytycznych dla sprawozdawczości budżetowej.

20. W ramach IMI 2 (program „Horyzont 2020”) zapłacono 45,9 mln euro jako zaliczki z tytułu podpisanych umów o udzielenie dotacji. Pierwsze zestawienia wydatków miały zostać przesłane w pierwszym kwartale 2016 r.

21. Rozporządzenie Rady w sprawie Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 stanowi, że podmioty zrzeszone w EFPIA przeznaczają na program 1,425 mld euro w postaci wkładów niepieniężnych. 11 umów o udzielenie dotacji podpisanych w ramach programu IMI 2 zawiera zobowiązanie wniesienia wkładów niepieniężnych w wysokości 123,5 mln euro. IMI 2 zatwierdziło 47,2 mln euro w następstwie oceny *ex ante* otrzymanego zaświadczenia z kontroli.

23. Strategia zwalczania nadużyć finansowych Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 została przyjęta przez Radę Zarządzającą w dniu 22 lipca 2015 r. Strategia jest dostosowana do strategii zwalczania nadużyć finansowych wspólnej dla wszystkich służb odpowiedzialnych za obszar badań zatwierdzonej w dniu 7 lutego 2015 r.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych Wspólnego Przedsięwzięcia IMI 2 przyjmuje zasady i określa działania mające ograniczyć zakres wspólnego ryzyka dzielonego ze strategią zwalczania nadużyć finansowych wspólną w zakresie badań oraz określa konkretne cele powiązane ze szczególnym charakterem partnerstwa publiczno-prywatnego i szczególne aspekty zadań operacyjnych.

26. IMI poczyniło postępy we wdrażaniu działań uzgodnionych ze Służbą Audytu Wewnętrznego jak określono w planie działania przyjętym w dniu 13 marca 2015 r.

IMI wdrożyło zalecenie dotyczące wzmocnienia procedur kontroli leżących u podstaw świadectw kontroli sprawozdań finansowych, co przyznała Służba Audytu Wewnętrznego. W tym zakresie IMI ustanowiło standardową procedurę operacyjną, wewnętrzne wytyczne do oceny świadectw kontroli sprawozdań finansowych i bardziej szczegółowe wytyczne dla beneficjentów i kontrolerów świadectw kontroli sprawozdań finansowych. Odrębne wytyczne opracowano dla podmiotów zrzeszonych w EFPIA pracujących na podstawie certyfikowanej metodyki i przygotowujących świadectwa kontroli sprawozdań finansowych na końcu projektu.

Służba Audytu Wewnętrznego potwierdziła, że zarząd IMI wdrożył zalecenie dotyczące podejścia opartego na ocenie ryzyka wobec kontroli *ex ante* za pomocą oceny ryzyka wprowadzonego systemu i usprawnienia procedur wewnętrznych.

SPRAWOZDANIE

dotyczące sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia w celu Opracowania Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Lotniczym Nowej Generacji za rok budżetowy 2015 wraz z odpowiedzią Wspólnego Przedsięwzięcia

(2016/C 473/08)

SPIS TREŚCI

	<i>Punkt</i>	<i>Strona</i>
WPROWADZENIE	1–5	67
INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI	6	67
POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI	7–14	68
Opinia na temat wiarygodności rozliczeń	12	69
Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń ..	13–14	69
UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI	15–20	69
Wykonanie budżetu za rok 2015	15–16	69
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR w ramach 7PR i TEN-T	17–19	69
Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR w ramach programu „Horyzont 2020”	20	70
INNE KWESTIE	21–25	70
Główne systemy kontroli i nadzoru	21	70
Strategia zwalczania nadużyć finansowych	22–24	70
Służba Audytu Wewnętrznego Komisji	25	70
DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI	26–27	70
Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie	26	70
Konflikt interesów	27	70
ZAŁĄCZNIK		72

WPROWADZENIE

1. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR z siedzibą w Brukseli zostało ustanowione w lutym 2007 r.⁽¹⁾ w celu zarządzania częścią techniczną programu SESAR (Single European Sky Air Traffic Management Research – Program badań w dziedzinie zarządzania ruchem lotniczym w kontekście jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej) i rozpoczęło samodzielną działalność w dniu 10 sierpnia 2007 r. W czerwcu 2014 r.⁽²⁾ Rada zmieniła pierwotne rozporządzenie i wydłużyła czas trwania Wspólnego Przedsięwzięcia do dnia 31 grudnia 2024 r.
2. Celem projektu SESAR jest modernizacja zarządzania ruchem lotniczym (ATM) w Europie. Projekt obejmuje trzy fazy:
 - „fazę planowania” (w latach 2004–2007) prowadzoną przez Europejską Organizację do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej (Eurocontrol), współfinansowaną z budżetu Unii Europejskiej w ramach programu na rzecz trans-europejskiej sieci transportowej (TEN-T). Rezultatem tej fazy było powstanie centralnego planu zarządzania europejskim ruchem lotniczym (ATM), w którym określono zawartość oraz opisano opracowanie i rozmieszczenie systemów ATM nowej generacji,
 - dwuetapową „fazę opracowania” (w latach 2008–2013, przedłużoną do 2015 r.) prowadzoną przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR, która ma prowadzić do powstania nowych systemów technologicznych, urządzeń i procedur operacyjnych określonych w centralnym planie ATM,
 - „fazę rozmieszczenia” (w latach 2014–2024), która ma być prowadzona przez podmioty z branży i inne zainteresowane podmioty, obejmującą utworzenie i wdrażanie na dużą skalę nowej infrastruktury zarządzania ruchem lotniczym.
3. W ramach programu ramowego „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji⁽³⁾ Rada powierzyła Wspólnemu Przedsięwzięciu SESAR stałe prowadzenie badań i wdrażanie innowacji związanych z zarządzaniem ruchem lotniczym, a w szczególności koordynację działań w zakresie jednolitej europejskiej przestrzeni powietrznej, w celu osiągnięcia określonych wyników. Program SESAR II w ramach programu „Horyzont 2020” („SESAR 2020”) uruchomiono w 2015 r.⁽⁴⁾
4. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR zostało utworzone jako partnerstwo publiczno-prywatne. Członkami założycielami są Unia Europejska (UE), reprezentowana przez Komisję, oraz Eurocontrol, reprezentowany przez swoją agencję. W odpowiedzi na zaproszenie do wyrażenia zainteresowania członkami Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zostało piętnaście publicznych i prywatnych przedsiębiorstw z branży żeglugi powietrznej. Wśród nich znajdują się producenci samolotów, producenci wyposażenia naziemnego i pokładowego, instytucje zapewniające służby żeglugi powietrznej i władze portów lotniczych.
5. Budżet przeznaczony na fazę opracowywania programu SESAR I (na lata 2008–2015) wynosi 2 100 mln euro i ma być w równych częściach zapewniony przez UE, Eurocontrol oraz uczestniczących w programie partnerów publicznych i prywatnych z branży lotniczej⁽⁵⁾. Wkład UE finansowany jest z siódmego programu ramowego na rzecz badań naukowych (7PR) i z programu TEN-T. Budżet przeznaczony na fazę rozmieszczenia w ramach programu SESAR II (na lata 2014–2024), finansowanego z programu „Horyzont 2020”, wynosi 585 mln euro. Zgodnie z nowymi umowami członkowskimi w ramach programu „Horyzont 2020” oczekuje się, że wkład Eurocontrol wyniesie ok. 500 mln euro, a wkład innych partnerów z branży lotniczej – ok. 720,7 mln euro. Około 90 % finansowania pochodzącego z Eurocontrol i od innych partnerów będzie miało formę wkładu niepieniężnego.

INFORMACJE LEŻĄCE U PODSTAW POŚWIADCZENIA WIARYGODNOŚCI

6. Przyjęte przez Trybunał podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontrolne, badanie transakcji na poziomie Wspólnego Przedsięwzięcia oraz ocenę kluczowych mechanizmów kontrolnych w stosowanych systemach nadzoru i kontroli, w tym przegląd jakości kontroli *ex post* przeprowadzonych przez Wspólne Przedsięwzięcie (lub przez niezależnych kontrolerów w jego imieniu) u beneficjentów. Elementami uzupełniającymi to podejście są dowody uzyskane na podstawie odpowiednich prac innych kontrolerów oraz analiza oświadczeń kierownictwa.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 z dnia 27 lutego 2007 r. w sprawie utworzenia wspólnego przedsięwzięcia w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR) (Dz.U. L 64 z 2.3.2007, s. 1) zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1361/2008 (Dz.U. L 352 z 31.12.2008, s. 12).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (UE) nr 721/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 219/2007 w sprawie utworzenia wspólnego przedsięwzięcia w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR) w odniesieniu do przedłużenia wspólnego przedsięwzięcia do roku 2024 (Dz.U. L 192 z 1.7.2014, s. 1).

⁽³⁾ Program ramowy „Horyzont 2020” w zakresie badań naukowych i innowacji, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającym „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylającym decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁴⁾ Do celów informacyjnych w załączniku skrótoowo opisano kompetencje, działania i dostępne zasoby Wspólnego Przedsięwzięcia. Zostały one przedstawione w celach informacyjnych.

⁽⁵⁾ Odnośnie do wkładów finansowych na pokrycie kosztów administracyjnych Wspólnego Przedsięwzięcia zarząd zdecyduje, jakie kwoty muszą zostać wpłacone przez każdego z członków proporcjonalnie do wkładów, które zgodzili się wnieść, oraz ustawi termin dokonania wpłaty.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

7. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:

- a) roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR obejmujące sprawozdanie finansowe⁽⁶⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁷⁾ za rok budżetowy zakończony 31 grudnia 2015 r.;
- b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

8. Na mocy art. 16 i 22 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 110/2014⁽⁸⁾ kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw.

- a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁹⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Wspólnego Przedsięwzięcia na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, że uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Wspólnego Przedsięwzięcia we wszystkich istotnych aspektach.
- b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – podejmowanie kroków prawnych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

Zadania Trybunału

9. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie⁽¹⁰⁾, na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

10. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone w celu zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego. Sporządzając niniejsze sprawozdanie zawierające poświadczenie wiarygodności, Trybunał uwzględnił wyniki badania sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia przeprowadzonego przez niezależnego audytora zewnętrznego zgodnie z przepisami art. 208 ust. 4 rozporządzenia finansowego UE⁽¹¹⁾.

⁽⁶⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz sprawozdania z finansowych wyników działalności, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto, opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁷⁾ Sprawozdanie to obejmuje sprawozdanie z wykonania budżetu oraz podsumowanie zasad budżetowych i informację dodatkową.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 38 z 7.2.2014, s. 2.

⁽⁹⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w stosownych przypadkach – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

⁽¹⁰⁾ Art. 47 rozporządzenia delegowanego (UE) nr 110/2014.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

11. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

12. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsięwzięcia przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2015 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

13. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2015 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

14. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE ZARZĄDZANIA BUDŻETEM I FINANSAMI

Wykonanie budżetu za rok 2015

15. Ostateczny budżet na 2015 r., który trafił do wykonania, obejmował środki na zobowiązania w wysokości 81,7 mln euro oraz środki na płatności w wysokości 136,9 mln euro. Wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wyniosły odpowiednio 100 % i 82,3 %. Niższy niż oczekiwano poziom wykorzystania środków na płatności był spowodowany przede wszystkim opóźnieniami w ogłoszeniu pierwszych zaproszeń do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020”, w wyniku których stosowne umowy o udzielenie dotacji można było podpisać dopiero na początku 2016 r.

16. Ze wszystkich środków, na które zaciągnięto zobowiązania operacyjne w 2015 r. (74,5 mln euro) 29 % stanowią zobowiązania indywidualne oparte na ukończonych postępowaniach o przyznanie dotacji i udzielenie zamówienia. Pozostałe 71 % stanowią zobowiązania globalne, w przypadku których postępowanie nie zostało zakończone. Wysoki poziom zobowiązań globalnych w 2015 r. wynika z tego, że zaproszenia do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020” na kwotę 51,5 mln euro zostały ogłoszone w drugiej połowie 2015 r., a związane z nimi umowy podpisano w 2016 r.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR w ramach 7PR i TEN-T

17. Z łącznej puli środków operacyjnych i administracyjnych w kwocie 892,8 mln euro w ramach 7PR i TEN-T⁽¹²⁾ Wspólne Przedsięwzięcie SESAR zaciągnęło zobowiązania na kwotę 827,4 mln euro i dokonało płatności na kwotę 651,1 mln euro (co stanowi 78,7 % środków, na które zaciągnięto zobowiązania). Zobowiązania pozostające do spłaty, w kwocie 176,3 mln euro (27,1 %), zostaną wykorzystane na pokrycie przyszłych płatności z tytułu realizowanych obecnie umów w ramach 7PR i TEN-T, które mają zostać zamknięte na koniec 2016 r.⁽¹³⁾

18. Z łącznej puli środków w kwocie 1 254,5 mln euro z wkładów pieniężnych i niepieniężnych innych członków przeznaczonych na działania operacyjne i administracyjne (670,2 mln euro z Eurocontrol i 584,3 mln euro od branży lotniczej) Wspólnemu Przedsięwzięciu SESAR przekazano do 31 grudnia 2015 r. sprawozdania dotyczące 986 mln euro (500,9 mln euro ze strony Eurocontrol i 485,1 mln euro ze strony branży lotniczej). Spośród tych wkładów zarząd zatwierdził 742,7 mln euro (75,3 % – 348,5 mln euro z Eurocontrol i 394,2 mln euro od branży lotniczej). Stosunkowo wysoka kwota skumulowanych niezatwierdzonych wkładów niepieniężnych z Eurocontrol (152,4 mln euro) odzwierciedla opóźnienia w przedstawieniu Wspólnemu Przedsięwzięciu sprawozdania finansowego za 2014 r.

19. Na koniec 2015 r. koszty administracyjne Wspólnego Przedsięwzięcia, wynoszące 64,5 mln euro, pokrywano w następujących proporcjach: 21,9 mln euro, czyli 33,9 %, pokrywano ze środków UE, 21,4 mln euro, czyli 33,9 %, ze środków Eurocontrol, a 21,2 mln euro, czyli 32,9 %, z wkładów branży lotniczej.

⁽¹²⁾ Na łączny budżet Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR finansowany z 7PR i TEN-T, w wysokości 892,8 mln euro, składa się wkład pieniężny z budżetu UE w kwocie 700 mln euro, sfinansowany z programów FP7 i TEN-T, wkład pieniężny w wysokości 165 mln euro z Eurocontrol oraz wkład pieniężny w wysokości 27,8 mln euro od przedstawicieli branży lotniczej.

⁽¹³⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności za 2015 r., s. 20.

Wykonanie budżetu wieloletniego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR w ramach programu „Horyzont 2020”

20. Jak wskazano powyżej (pkt 5 i 16), umowy o udzielenie dotacji w ramach programu „Horyzont 2020” oraz dwustronne umowy z Eurocontrol i przedstawicielami branży lotniczej nie zostały zawarte do końca 2015 r.

INNE KWESTIE**Główne systemy kontroli i nadzoru**

21. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR ustanowiło procedury kontroli *ex ante* oparte na przeglądach dokumentacji finansowej i operacyjnej oraz przeprowadza kontrole *ex post* beneficjentów dotacji. Kontrole te stanowią główne narzędzie oceny legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących wkłady pieniężne i niepieniężne członków innych niż UE na rzecz Wspólnego Przedsięwzięcia. Poziom błędu resztowego w przypadku kontroli *ex post* ujęty w rocznym sprawozdaniu z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za 2015 r. wyniósł 0,7 %⁽¹⁴⁾.

Strategia zwalczania nadużyć finansowych

22. Zgodnie z regulaminem finansowym Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR budżet powinien być wykonany w oparciu o skuteczny i wydajny system kontroli wewnętrznej, obejmujący zapobieganie nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom, a także ich wykrywanie, korygowanie i monitorowanie⁽¹⁵⁾.

23. Po przyjęciu przez Komisję Europejską w czerwcu 2011 r. strategii zwalczania nadużyć finansowych w lipcu 2012 r. przyjęto pierwszą wspólną strategię zwalczania nadużyć finansowych w zakresie badań, a w marcu 2015 r. uaktualniono ją, aby uwzględnić zmiany wprowadzone programem „Horyzont 2020”⁽¹⁶⁾. W 2015 r. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło własną strategię zwalczania nadużyć finansowych zgodnie z metodyką zalecaną przez Komisję Europejską, jak również plan działania uwzględniający wyniki szczegółowej oceny ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych dokonanej przez Wspólne Przedsięwzięcie w 2015 r.

24. We Wspólnym Przedsięwzięciu SESAR wprowadzono już procedury kontroli wewnętrznej w celu uzyskiwania wystarczającej pewności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom (kontrole *ex ante* w zakresie płatności, polityka w zakresie unikania konfliktu interesów oraz kontrole *ex post* dotyczące beneficjentów otrzymujących dotacje). Wspólne Przedsięwzięcie realizuje działania objęte planem działania, takie jak wykorzystanie bazy danych Komisji w celu wskazania wykluczonych organizacji lub potencjalnego podwójnego finansowania⁽¹⁷⁾, według uzgodnionego harmonogramu.

Służba Audytu Wewnętrznego Komisji

25. W 2015 r. Służba Audytu Wewnętrznego przeprowadziła audyt dotyczący zarządzania operacyjnego oraz aktualizacji centralnego planu zarządzania Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR. Służba Audytu Wewnętrznego zaleciła, by Wspólne Przedsięwzięcie SESAR wzmocniło aktualizację swojego centralnego planu zarządzania oraz sprawozdawczość roczną, poprawiło koordynację działań z kierownikiem procesu realizacji SESAR pod względem monitorowania i sprawozdawczości oraz wyznaczyło nowe grupy robocze SESAR. Wspólne Przedsięwzięcie ustanowiło szczegółowy plan działania w celu realizacji tych zaleceń.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z POPRZEDNIMI USTALENIAMI**Monitorowanie wyników badań i sprawozdawczość w tym zakresie**

26. Zgodnie z wymogami zasad programu „Horyzont 2020”⁽¹⁸⁾ Wspólne Przedsięwzięcie SESAR ujęło szczegółowe wskaźniki dotyczące wyników badań w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności (wskaźniki wykonania zadań i wskaźniki dotyczące monitorowania zagadnień przekrojowych)⁽¹⁹⁾.

Konflikt interesów

27. W lipcu 2015 r. Komisja wydała wytyczne dla wspólnych przedsięwzięć na temat konfliktu interesów, obejmujące wspólny wzór deklaracji braku konfliktu interesów, który Wspólne Przedsięwzięcie powinno wprowadzić do swoich procedur.

⁽¹⁴⁾ Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za rok 2015, s. 68.

⁽¹⁵⁾ Art. 25^a.

⁽¹⁶⁾ Przykładowo stworzenie Wspólnej Jednostki Wsparcia ze scentralizowaną służbą audytu i zharmonizowanymi procesami biznesowymi opracowanymi z myślą o organach badawczych UE.

⁽¹⁷⁾ Obejmuje to także ocenę wykorzystania finansowania ze źródeł spoza UE przeprowadzaną w celu zapobiegania podwójnemu finansowaniu.

⁽¹⁸⁾ Art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1291/2013.

⁽¹⁹⁾ Zob. 21 kwietnia 2016 r., wersja wstępna rocznego sprawozdania z działalności: załączniki 8–10, s. 112–116.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Baudilio TOMÉ MUGURUZA, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 18 października 2016 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Klaus-Heiner LEHNE

Prezes

ZAŁĄCZNIK

Wspólne Przedsięwzięcie SESAR (Bruksela)

Kompetencje i zadania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p> <p>(art. 187 i 188 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)</p>	<p>Decyzja nr 1982/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie siódmego programu ramowego przewiduje wkład Wspólnoty w tworzenie długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które można realizować poprzez wspólne przedsięwzięcia w rozumieniu art. 187 Traktatu.</p> <p>Rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 w sprawie utworzenia Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR, ostatnio zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1361/2008 (Dz.U. L 352 z 31.12.2008).</p> <p>Rozporządzenie Rady (UE) nr 721/2014 z dnia 16 czerwca 2014 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 219/2007 w sprawie utworzenia wspólnego przedsięwzięcia w celu opracowania europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym nowej generacji (SESAR) w odniesieniu do przedłużenia Wspólnego Przedsięwzięcia do roku 2024.</p>
<p>Kompetencje Wspólnego Przedsięwzięcia</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 zmienione rozporządzeniem (UE) nr 721/2014)</p>	<p>Cele</p> <p>Celem Wspólnego Przedsięwzięcia jest zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w Unii. Wspólne Przedsięwzięcie odpowiada za realizację centralnego planu zarządzania ruchem lotniczym w Europie (ATM), a w szczególności za realizowanie następujących zadań:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizowanie i koordynowanie fazy opracowywania w projekcie SESAR zgodnie z centralnym planem ATM – czyli działań określonych w projekcie w fazie planowania pod kierunkiem Europejskiej Organizacji do spraw Bezpieczeństwa Żeglugi Powietrznej – poprzez połączenie funduszy sektora publicznego i prywatnego w jednej strukturze oraz zarządzanie nimi w ramach takiej struktury, — zapewnienie niezbędnych funduszy w fazie opracowywania projektu SESAR zgodnie z centralnym planem ATM, — zapewnienie udziału zainteresowanych stron z sektora zarządzania ruchem lotniczym w Europie, a zwłaszcza: instytucji zapewniających służby żeglugi powietrznej, użytkowników przestrzeni powietrznej, stowarzyszeń pracowniczych, portów lotniczych i przemysłu wytwórczego, jak również odpowiednich instytucji naukowych lub środowiska naukowego zajmującego się odnośną dziedziną, — organizowanie prac technicznych w zakresie działań badawczo-rozwojowych, walidacji i analiz, które mają być realizowane pod jego nadzorem, unikając przy tym rozdrabniania działań, — zapewnienie nadzoru nad działaniami związanymi z opracowaniem wspólnych produktów odpowiednio określonych w centralnym planie ATM oraz – w razie potrzeby – ogłaszanie konkretnych przetargów.
<p>Zarządzanie</p> <p>(rozporządzenie Rady (WE) nr 219/2007 zmienione rozporządzeniem (UE) nr 721/2014)</p>	<p>Zarząd</p> <p>Zadania:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) przyjęcie centralnego planu ATM zatwierdzonego przez Radę zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia oraz przyjmowanie propozycji zmodyfikowania tego planu; b) udzielanie wytycznych i podejmowanie decyzji niezbędnych do realizacji fazy opracowywania w projekcie SESAR, a także całościowy nadzór nad jej realizacją;

- c) zatwierdzanie planu prac oraz rocznych planów prac Wspólnego Przedsięwzięcia zgodnie z art. 16 ust. 1, a także budżetu rocznego wraz z planem zatrudnienia;
- d) udzielanie zgody na podjęcie negocjacji oraz podejmowanie decyzji o przyjęciu nowych członków i o związanych z tym umowach zgodnie z art. 1 ust. 3;
- e) nadzorowanie realizacji umów zawartych pomiędzy członkami a Wspólnym Przedsięwzięciem;
- f) mianowanie dyrektora wykonawczego i odwoływanie go oraz zatwierdzanie struktury organizacyjnej i monitorowanie wyników pracy dyrektora wykonawczego;
- g) podejmowanie decyzji o kwotach wkładów finansowych członków i procedurach przekazywania tych wkładów oraz o ocenie wkładów niepieniężnych;
- h) przyjęcie przepisów finansowych Wspólnego Przedsięwzięcia;
- i) zatwierdzanie rocznego sprawozdania finansowego i bilansu;
- j) przyjmowanie rocznego sprawozdania w sprawie postępów fazy opracowywania w projekcie SESAR i kondycji finansowej projektu zgodnie z art. 16 ust. 2;
- k) podejmowanie decyzji w sprawie kierowanych do Komisji propozycji przedłużenia działalności Wspólnego Przedsięwzięcia lub propozycji jego rozwiązania;
- l) określenie procedur przyznawania praw dostępu do dóbr materialnych i niematerialnych, które są własnością Wspólnego Przedsięwzięcia, oraz procedur przekazywania tych dóbr;
- m) ustalanie zasad i procedur udzielania zamówień niezbędnych do realizacji centralnego planu ATM, w tym szczegółowych procedur na wypadek konfliktu interesów;
- n) podejmowanie decyzji o kierowaniu do Komisji wniosków w sprawie zmiany statutu zgodnie z art. 24;
- o) wykonywanie wszelkich innych uprawnień oraz sprawowanie wszelkich innych funkcji, w tym powoływanie jednostek zależnych, jakie mogą być niezbędne dla celów fazy opracowywania w projekcie SESAR;
- p) przyjmowanie rozwiązań koniecznych do wykonania art. 8.

Dyrektor wykonawczy

Dyrektor wykonawczy zachowuje pełną niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków w zakresie przyznanych mu uprawnień.

Kontrola wewnętrzna

Audytor Wewnętrzny Komisji Europejskiej

Kontrola zewnętrzna

Europejski Trybunał Obrachunkowy oraz niezależny audytor zewnętrzny w zakresie kontroli rocznego sprawozdania finansowego (zgodnie z art. 106 regulaminu finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR)

Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu

Parlament Europejski i Rada Europejska

Środki udostępnione Wspólnemu Przedsięwzięciu w roku 2015

Wersja wstępna sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za 2015 r.

Budżet

30 229 774 euro na zobowiązania („SESAR 1” 7PR/TEN-T)

126 733 842 euro na płatności („SESAR 1” 7PR/TEN-T)

oraz

51 470 000 euro na zobowiązania („SESAR2020” – „Horyzont 2020”)

10 300 000 euro na płatności („SESAR2020” – „Horyzont 2020”)

Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2015 r.

Budżet operacyjny na 2015 r. przewiduje plan zatrudnienia 39 pracowników na czas określony i trzech oddelegowanych ekspertów krajowych, co daje łącznie 42 stanowiska, z czego na koniec 2015 r. obsadzonych było 41:

- 35 pracowników zatrudnionych na czas określony, z naboru zewnętrznego,
- 1 pracownik oddelegowany przez członków Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 219/2007,
- 2 pracowników kontraktowych,
- 3 oddelegowanych ekspertów krajowych.

Przydział stanowisk:

zadania operacyjne: 22

zadania pomocnicze: 6

zadania administracyjne: 12

dyrektor wykonawczy: 1

Działalność i usługi w 2015 r.

Zob. roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsięwzięcia SESAR za 2015 r.

<http://www.sesarju.eu/> (publikacja ostatecznej wersji sprawozdania przewidywana jest na początek lipca; wersja wstępna dostępna na żądanie)

Źródło: informacje przekazane przez Wspólne Przedsięwzięcie SESAR.

ODPOWIEDŹ WSPÓLNEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

15. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR pragnie podkreślić, że nie miało wpływu na dwumiesięczne opóźnienie dotyczące pierwszych zaproszeń do składania wniosków w ramach programu „Horyzont 2020”. Głównym powodem opóźnienia były znaczne zmiany wprowadzane do narzędzia informatycznego do przygotowywania i oceny dotacji. Dlatego też mimo ścisłego przestrzegania procedur związanych z dotacjami w ramach programu „Horyzont 2020” pierwsze umowy o dotacje można było podpisać dopiero w styczniu 2016 r. Powiązane z tym niewykorzystane środki na płatności na 2015 r. w pełni ponownie ujęto w budżecie na 2016 r.

16. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR pragnie podkreślić, że odsetek zobowiązań indywidualnych w budżecie WP SESAR na siódmy program ramowy i TEN-T wynosi 92 %.

18. Wspólne Przedsięwzięcie SESAR pragnie podkreślić, że Eurocontrol przedstawił sprawozdania finansowe dotyczące roku budżetowego 2014 w 2015 r. Jednakże ponieważ brakowało kilku istotnych części, Wspólne Przedsięwzięcie SESAR nie było w stanie zatwierdzić sprawozdań finansowych Eurocontrolu w całości. W międzyczasie otrzymano brakujące części i ich ocena znajduje się na końcowym etapie.

ISSN 1977-1002 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5228 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL